

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI SMÂRDIOASA JUDEȚUL TELEORMAN 2021 - 2027

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
1.1 Contextul elaborării strategiei	5
1.2 Elaborarea strategiei – principii generale utilizate	7
1.3 Cadrul strategic	8
1.4 Metodologie	24
2. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI	26
2.1. Încadrarea administrativă	26
2.2 Istoric	27
2.3 Caracterizarea geografică.....	28
3. SITUAȚIA ACTUALĂ A COMUNEI SMÂRDIOASA	30
3.1 Caracterizarea demografică	30
3.2 Infrastructura	38
3.3 Educație	44
3.4 Cultură, culte, sport și agrement	48
3.5 Sănătate și asistență socială	51
3.6 Economia locală	53
3.7 Administrația publică locală	59
4. ANALIZA SWOT	65
4.1 Caracterizarea demografică	67
4.2 Infrastructura	69
4.3 Educație	71
4.4 Cultură, culte, sport și agrement	73
4.5 Sănătate și asistență socială	75
4.6 Economia locală	77
4.7 Administrația publică locală	80
5. POLITICI ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU	83
5.1 Proiecte realizate	83
5.2 Proiecte de investiții depuse prin CNI, Anghel Saligny	85
6. DIRECȚII DE DEZVOLTARE	87
6.1 Direcții de dezvoltare	87
6.2 Planul local de acțiune	92
6.3 Consolidarea capacității instituționale a Primăriei	97
6.4 Proiecția financiară.....	100
7. PROIECTE DE DEZVOLTARE	103
8. SURSE DE FINANȚARE	107
9. MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE	122
10. ANALIZA FACTORILOR INTERESAȚI	127
11. CONCLUZII	131
Bibliografie	132

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is unrolled, showing a white rectangular area in the center. The word "INTRODUCERE" is written in white, bold, serif capital letters in the center of the white area.

INTRODUCERE

1. INTRODUCERE

"Dezvoltarea Durabilă este dezvoltarea care asigură necesitățile prezente fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități."

(Raportul Comisiei Brundtland 1987)

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială. Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și micro-regională reprezintă unul din pașii cei mai importanți care susțin procesele de dezvoltare locală și micro-regională. În esență, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Smârdioasa a apărut pe fondul necesității de prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe baza unei analize riguroase a situației locale specifice, astfel încât să fie maximizat impactul socio-economic al acestor investiții, în contextul resurselor inevitabil limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2021-2027.

Comuna Smârdioasa și administrația publică locală pun astfel în practică cerințele Uniunii Europene referitoare la viitorul proces de dezvoltare până în anul 2027, și chiar mai mult, astfel că măsurile de dezvoltare sunt corelate în cadrul unor concepte integrate, zonele urbane defavorizate se află în prim-plan, iar printr-o abordare participativă actorii locali sunt mult mai mult implicați decât înainte în cadrul proceselor de dezvoltare. Prioritățile Uniunii Europene din domeniul dezvoltării regionale, se regăsesc în cadrul obiectivelor prevăzute pentru viitorul proces de dezvoltare a comunei Smârdioasa. Strategia oferă o imagine clară asupra punctului de plecare și a punctului în care se dorește să se ajungă până în anul 2027, organizează eforturile administrației și posibililor parteneri locali în vederea dezvoltării comunei și ierarhizează cele mai importante acțiuni în arealul de referință.

Scopul procesului de planificare completă și de coordonare în cadrul pregătirii Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Smârdioasa este localizarea arealului de studiu într-un context regional competitiv și atractiv, în care merită să trăiești.

Obiectivul strategiei este acela de a oferi Consiliului Local și Primăriei un instrument metodologic și legal pe baza căreia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de programe și proiecte pe termen mediu, 2021-2027.

1.1 Contextul elaborării strategiei

Una din componentele fundamentale ale politicilor Uniunii Europene o constituie dezvoltarea teritorială durabilă, concept care stă la baza elaborării documentelor strategice și de planificare actuale, a politicilor în vigoare și a principalelor linii directoare ale evoluției socio-economice și culturale a României.

Conceptul de dezvoltare durabilă s-a cristalizat în timp, pe parcursul mai multor decenii, în cadrul unor dezbateri științifice aprofundate pe plan internațional și a căpătat valențe politice precise în contextul globalizării, reprezentând rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici și decizionali în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

Pentru România, ca stat membru al Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă nu reprezintă o opțiune, ci singura perspectivă rațională de valorificare sustenabilă a potențialului natural, economic și uman.

Pentru a putea beneficia din plin de avantajele aderării, România are nevoie, înainte de orice, de un portofoliu de proiecte capabile să atragă și să utilizeze eficient fondurile europene, cel mai potrivit portofoliu reprezentându-l strategia de dezvoltare a localității, municipiului, microregiunii, zonei sau regiunii respective.

În acest context, inițiativa Primăriei comunei Smârdioasa de a elabora Strategia de Dezvoltare Locală într-un moment extrem de oportun pentru actorii locali (alocarea fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027), reprezintă unul din pașii cei mai importanți în procesul dezvoltării locale, clarificând pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității.

Obiectivul principal al elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Smârdioasa este de a corela în mod rațional ansamblul politicilor și programelor publice ale dezvoltării spațiului rural din comună cu direcțiile și practicile dezvoltării durabile ale județului Teleorman, ale Regiunii Sud Muntenia, ale României și Uniunii Europene.

Pornind de la situația existentă la nivel local, Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Smârdioasa cuprinde o radiografie socio-economică a comunității și o analiză SWOT a acesteia: avantajele sunt utilizate astfel încât oportunitățile sunt valorificate la maxim, iar amenințările sunt evitate, în vreme ce slăbiciunile sunt

corectate. Această analiză generează concluziile specifice din care reies direcțiile de dezvoltare ale comunei.

Prezenta strategie urmărește îmbunătățirea condițiilor socio-economice și culturale din spațiul rural din județul Teleorman, pentru atingerea nivelului mediu de dezvoltare al țărilor Uniunii Europene, din prisma principalilor indicatori ai dezvoltării durabile.

Prin elaborarea strategiei, s-a vizat creșterea capacității de planificare și de parteneriat a membrilor comunității Smârdioasa și întărirea capacității de absorbție a fondurilor europene la nivel local, printr-o abordare inovativă cu obținerea următoarelor rezultate:

- identificarea și promovarea intereselor reale ale comunității;
- promovarea dialogului social și îmbunătățirea comunicării între toți actorii dezvoltării de la nivelul comunității;
- implicarea activă a actorilor de la nivel local în procesul decizional legat de viitorul dezvoltării comunității;
- întărirea capacității membrilor comunității Smârdioasa, în calitatea de viitori beneficiari, de a prezenta programe de dezvoltare locală argumentate și coerente, care răspund problemelor critice și priorităților de dezvoltare de la nivelul comunității, de a pregăti proiecte și de a le implementa cu succes;
- corelarea inițiativelor și strategiilor locale cu cele de la nivel județean, regional și național;
- asumarea responsabilităților și consolidarea relațiilor de colaborare între actorii de la nivel local în vederea creșterii șanselor de accesare a fondurilor europene.

Actorii implicați în implementarea strategiei trebuie să devină garantul folosirii eficiente a resurselor publice, printr-un management orientat spre locuitorii comunei.

Pe toată perioada de implementare a Strategiei se va promova colaborarea între administrație, societate civilă și sectorul privat pentru o dezvoltare în parteneriat, pentru a fi mai hotărâți, mai informați și mai pro activi pentru dezvoltarea comunei Smârdioasa.

1.2 *Elaborarea strategiei – principii de bază utilizate*

Principiile de bază utilizate în elaborarea proiectului de planificare strategică a comunei Smârdioasa:

- *validitate științifică* (procesul trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice);
- *implicarea comunității* (procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate);
- *transparență și obiectivitate* (procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg);
- *coerență și continuitate* (construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare).

Strategia de Dezvoltare Locală va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiectivele superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

1.3 Cadrul strategic

CONTEXTUL EUROPEAN

Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021-2027 va fi semnificativ modificată față de actualul sistem.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

1. O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din fondurile europene post -2020

OP 1 O Europă mai inteligentă

Cercetare și inovare

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Digitalizare

- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Competitivitate

- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Specializare inteligentă, tranziție industrială și anteprenariat

- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și anteprenariat

OP 2 O Europă mai verde

Energie

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Schimbări climatice, riscuri, apă

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

- Promovarea gestionării sustenabile a apei

Economia circulară

- Promovarea tradiției către o economie circulară

Biodiversitate

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Aer

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Mobilitate urbană

- Mobilitatea națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Situri contaminate

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

OP 3 O Europă mai conectată

Conectivitate

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabilă, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Broadband

- Îmbunătățirea conectivității digitale

OP 4 O Europă mai socială

Ocupare

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii ntru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pe piața muncii pentru a evalua și a anticipa necesarul de competență și a asigura asistență personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă
- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea adaptării la schimbarea lucrărilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

Educație

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și recomversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

Incluziune socială

- Promovarea integrării socio-economice a comunităților terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

Sănătate

- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

OP 5 O Europă mai aproape de cetățenii săi

Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Dezvoltare teritorială integrată

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021-2027:

Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare - granturile

- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.
- Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor
- TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 euro.
- Dezangajarea - regula „N+2”.

În cadrul politicii de coeziune, Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
3. Programul Operațional Transport (POT)
4. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
5. Programul Operațional Sănătate (POS)
6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Programele operaționale regionale se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare va pune la dispoziție instrumente financiare.

Către o Europă durabilă până în 2030

În septembrie 2015, la Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, țări din întreaga lume au semnat Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite (Agenda 2030 a ONU) și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale acesteia, stabilind împreună o listă de acțiuni concrete de întreprins pentru oameni și pentru planetă. Liderii mondiali și-au declarat angajatul pentru eradicarea sărăciei, protejarea planetei și asigurarea faptului că toți oamenii se bucură de pace și prosperitate. Obiectivele de dezvoltare durabilă, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă foaia de parcurs către o lume mai bună, cadrul mondial pentru cooperarea internațională în materie de dezvoltare durabilă și dimensiunile economice, sociale, de mediu și de guvernare ale acestui cadru. UE a

fost una dintre principalele forțe care au sprijinit Agenda 2030 a ONU, angajându-se ferm să o pună în aplicare.

Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 sunt:

1. Fără sărăcie
2. Fără foamete
3. Stare bună de sănătate și bunăstare
4. Educație de calitate
5. Egalitate de gen
6. Apă curată și salubritate
7. Energie accesibilă ca preț și curată
8. Condiții de muncă decente și creștere economică
9. Industrie, inovare și infrastructură
10. Reducerea inegalităților
11. Orașe și comunități durabile
12. Consum și producție responsabile
13. Politici climatice
14. Viața subacvatică
15. Viața terestră
16. Pace, justiție și instituții puternice
17. Parteneriate pentru obiective

CONTEXTUL NAȚIONAL

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030

Elaborarea Strategiei este rezultatul obligației asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene conform obiectivelor convenite la nivel comunitar, în special cele statuate în Tratatul de Aderare, Strategia Lisabona pentru creștere și locuri de muncă și în Strategia Reînnoită a UE pentru Dezvoltarea Durabilă din 2006.

Strategia propune o viziune a dezvoltării României în perspectiva următoarelor două decenii:

- *Orizont 2013* –încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României;
- *Orizont 2020* - atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;

- *Orizont 2030* –apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an a țărilor UE.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

Cei trei piloni prin care Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă se structurează au fost definiți în Raportul Comisiei Brundtland (1987):

1. ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

2. CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

3. MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

➤ ***Obiectivul 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context***

Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Strategia are în vedere reducerea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

➤ ***Obiectivul 2: Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile***

Strategia vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural

apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

➤ ***Obiectivul 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă***

Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

➤ ***Obiectivul 4: Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți***

Strategia se adresează în principal următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

➤ ***Obiectivul 5: Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate***

Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

➤ ***Obiectivul 6: Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți***

Strategia vizează creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele.

➤ ***Obiectivul 7: Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.***

Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant.

➤ ***Obiectivul 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți.***

Strategia urmărește susținerea creșterii economice pe cap de locuitor și susținerea sectoarelor productive și diversifi carea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, renumerarea egală pentru munca de valoare egală, accesul la fi nanțare. Se susține un turism durabil care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim.

➤ ***Obiectivul 9: Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.***

Strategia propune dezvoltarea infrastructurii calitative, fi abile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare.

➤ ***Obiectivul 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări***

Strategia propune reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fi scale, salariale, educaționale și de protecție socială.

➤ ***Obiectivul 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fi deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile***

Strategia vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

➤ ***Obiectivul 12: Asigurarea unor modele de consum și producție durabile***

Strategia propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: diminuarea generării, de consumuri la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în

ciclu de raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

➤ ***Obiectivul 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor***

Strategia vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrelor naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la schimbările climatice și dezastrelor naturale atât în strategiile cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare privind schimbările climatice.

➤ ***Obiectivul 14: Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă***

Strategia își propune prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.

➤ ***Obiectivul 15: Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate***

Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificarea, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară .

➤ ***Obiectivul 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile***

Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, reducerea semnificativă a corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.

➤ **Obiectivul 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă**

În vederea sprijinirii acestui obiectiv, prin strategie, România înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

CONTEXTUL REGIONAL

În anul 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ, deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respectiv Nord - Vest, Nord - Est, Sud - Vest, Sud - Est, Sud, Vest, Centru, București și Ilfov.

Regiunea Sud Muntenia este situată în partea de sud a României și cuprinde șapte județe: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman.

Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14.5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al 3-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio-economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov.

Un alt aspect important cu influențe majore în dezvoltarea regiunii îl constituie și prezența, în partea de sud a regiunii, a fluviului Dunărea. Declarat parte a Coridorului Pan – European de transport VII al Uniunii Europene, fluviul reprezintă o cale navigabilă importantă, care face legătura între regiunea Sud Muntenia, portul Constanța, centrele industriale din vestul Europei și portul Rotterdam. Prin utilizarea Portului Constanța, rutele navigabile dintre Canalul Suez, zona de est a Mării Mediterane și Europa Centrală se scurtează cu cca. 300 km. Totodată, prin sistemele RO-RO și ferry-boat dezvoltate în portul Constanța, se realizează conectarea dintre spațiul european și Orientul Mijlociu, zona caucaziană și zona caspică, pe trasee cu mare potențial de resurse energetice și de trafic de mărfuri. Astfel, prin poziția sa ca port la Marea Neagră și punct terminus al legăturii cu Marea Nordului, Portul

Constanța reprezintă principala placă turnantă a fluxurilor de trafic din bazinul Mării Negre.

Porturile din regiunea Sud Muntenia sunt conectate la rețele de drumuri naționale, europene și de căi ferate, iar facilitățile portuare existente și cele care vor fi dezvoltate permit ca unele dintre acestea să fie transformate în noduri principale logistice pentru transportul multimodal.

Cu toate acestea, din cauza unei infrastructuri de transport insuficient dezvoltată pentru traversarea fluviului pe zona de graniță cu Bulgaria, Dunărea reprezintă o barieră naturală, limitând posibilitățile de cooperare.

Astfel, prin poziția sa geografică, regiunea Sud Muntenia prezintă o serie de specificități care influențează conformația și dinamica sistemului de așezări. Dintre acestea, pot fi menționate următoarele:

- Proximitatea față de municipiul București
- Axa de dezvoltare Brașov-Ploiești-București-Giurgiu
- Conurbația Valea Prahovei
- Existența a 5 orașe pereche pe Dunăre

Planul de Dezvoltare al Regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021-2027 reprezintă documentul principal de planificare și programare elaborat la nivel regional, prin care se stabilește viziunea de dezvoltare, obiectivul general și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor.

Plecând de la nevoile și provocările regiunii Sud Muntenia, prin intermediul POR 2021-2027 de la nivelul Regiunii Sud este vizată implementarea următoarelor priorități de dezvoltare și obiectivele specifice corespunzătoare:

Axe prioritare POR Sud Muntenia	Obiectiv strategic specific	Obiectiv European
Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	OS 1.1: Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate OS 1.2: Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice OS 1.3. Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale

	OS 1.4: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	
Prioritatea 2 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	OS 2.1: Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră OS 2.7: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare OS 2.8: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile”
Prioritatea 3 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă	OS 2.8: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	
Prioritatea 4 - O regiune mai accesibilă	OS 3.2: Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	O Europă mai conectată prin creșterea mobilității
Prioritatea 5 - O regiune educată	OS 4.2: Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	O Europă mai socială și mai inclusivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
Prioritatea 6 - O regiune atractivă	OS 5.1: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a	O Europă mai apropiată de cetățeni prin promovarea dezvoltării

	patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane OS 5.2: Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane	durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale
Prioritatea 7 - Asigurarea funcționării sistemului de management al PORSM		

Sursa: POR Sud Muntenia 2021-2027 versiunea 3

CONTEXTUL JUDEȚEAN

Situat la intersecția paralelei 44⁰N cu meridianul 25⁰E, teritoriul județului Teleorman este așezat în partea sudică, în zona centrală a Câmpiei Române, fiind încadrat de județele Argeș și Dâmbovița la nord, Giurgiu la est și Olt la vest, iar la sud de fluviul Dunărea, care constituie granița României cu Bulgaria pe circa 90 Km. Între aceste limite, suprafața județului este de 5872 Km², încadrându-se din acest punct de vedere între județele mijlocii și ocupând locul 19 la nivel de țară.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Teleorman 2021-2030 este:

Dezvoltarea durabilă a județului Teleorman prin creșterea competitivității economiei locale, diversificarea activităților economice și atractivitatea socio-culturală a județului.

Pentru atingerea obiectivului general este nevoie de împărțirea acestuia în obiective specifice:

- OS1: Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației județului prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- OS2: Creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientată către toate categoriile

- de populație și întreprinzători, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din județ;
- OS3: Oferirea de oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile județului, fie sub forma investițiilor directe în proiecte, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
 - OS4: Sprijinirea transformărilor din învățământul local și îmbunătățirea calității actului didactic și a condițiilor de derulare a acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
 - OS5: Îmbunătățirea accesului la bunăstare al grupurilor dezavantajate;
 - OS6: Garantarea protecției factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale;
 - OS7: Dezvoltarea unui proces continuu de organizare pentru a stabili prioritățile județului, strategia și planurile sale.

1.4 Metodologie

Elaborarea unei strategii de dezvoltare la nivelul comunei Smârdioasa reprezintă un demers construit pe o metodologie riguroasă, bazată pe analiza coordonatelor socio-economice la nivel regional, județean și la nivelul comunității vizate, urmărind atât o finalitate managerială cât și una de implicare a comunității în luarea marilor decizii care o privesc.

Etaple metodologice principale ale elaborării strategiei sunt următoarele:

1. Realizarea analizei preliminare a situației existente:

În vederea realizării acestei faze, au fost colectate informații (în principal informații statistice), privind domeniile și activitățile luate în analiză. Informațiile culese în această etapă, au format setul de date și informații necesar realizării fazei de analiză și diagnostic, precum și pentru faza următoare de elaborare propriu-zisă a strategiei de dezvoltare locală.

2. Analiza SWOT:

Această etapă a avut drept scop realizarea, pe baza informațiilor colectate în etapa anterioară, a diagnosticului socio-economic al comunei. Evaluarea aspectelor favorabile și nefavorabile, precum și a oportunităților și amenințărilor asupra dezvoltării mediului rural a fost realizată cu ajutorul Analizei SWOT.

3. Stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității:

Pe baza resurselor existente și potențiale, a posibilităților de valorificare a oportunităților identificate, a posibilităților de eliminare/diminuare/evitare a punctelor slabe și posibilitățile de prevenire/contraatac a amenințărilor, au fost identificate viziunea strategică de dezvoltare sau direcția principală de dezvoltare rurală, au fost stabilite obiectivele strategice și au fost trasate politicile publice aferente fiecărui obiectiv în parte.

Stabilirea viziunii și a obiectivelor strategice au fost realizate în concordanță cu politicile și direcțiile generale adoptate de principalele documente strategice județene, regionale, naționale și europene.

4. Întocmirea portofoliului de proiecte din perspectiva perioadei de programare financiară 2021-2027:

În cadrul politicilor publice, au fost propuse proiecte din perspectiva perioadei de programare financiară 2021-2027, ce vor putea fi evaluate pe baza unui sistem de indicatori și rezultate și pot beneficia de finanțare prin programele active în perioada de planificare.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is unrolled in the center, revealing the title text. The top and bottom edges of the scroll have a slight curve, suggesting it is a piece of parchment or a rolled-up document.

PREZENTARE GENERALĂ

2. CARACTERIZAREA GENERALĂ A COMUNEI SMÂRDIOASA

2.1 *Încadrarea administrativă*

Foto: amplasarea comunei Smârdioasa în cadrul județului Teleorman

Comuna Smârdioasa este alcătuită din două sate, satul Smârdioasa, care este și reședința comunei, unde se află Consiliul local și Primăria, situate în centrul așezării și satul Șoimu, situat la un km de reședința comunei.

Comuna Smârdioasa se află așezată în vestul Câmpiei Bărăganului, în sudul țării, la nivelul județului Teleorman ocupând un loc central-sudic, desfășurându-se pe terasa de luncă a râului Vedea, la 20 de km de fluviul Dunărea.

Comuna este străbătută de DN 51, fiind situată la 16 km față de reședința județului, municipiul Alexandria și la 25 km de orașul Zimnicea.

Teritoriul administrativ al comunei Smârdioasa se învecinează cu:

- comunele Brânceni și Ștorobăneasa – la nord;
- comuna Izvoarele – la vest;
- comuna Frumoasa – la sud;
- comuna Cervența – la est.

2.2 Istoric

Denumirea comunei vine de la cuvântul slavon „smard (smarc)” care însemna murdar, urât mirositor, probabil de la lacurile mici și ochiurile de apă, denumite și smârcuri, existente în preajma vetrei satului.

Dintr-un manuscris al Academiei Române, comuna ar data din jurul anului 1700, când a luat ființă cu un număr de 20-30 de familii stabilite aici și care lucraseră mai înainte ca clăcași pe moșia Brânceni.

În urma reorganizării administrative a Țării Românești înfăptuită de Constantin Mavrocordat prin așezământul din 1741, localitățile Smârdioasa și Șoimu făceau parte din Plasa Marginea de Jos, componentă a județului Teleorman.

În același manuscris amintit mai sus este menționat și faptul că în anul 1810 în satul Smârdioasa exista o biserică din lemn, așezată probabil în locul sau lângă actuala biserică, ce a fost ctitorită de către boierul Cernea Popovici, fapt consemnat și în lucrarea istoricului Constantin Giurăscu, Istoria Românilor. În manuscrisul păstrat la Academia Română se spune că biserica cât și comuna nu se aflau în vechime pe locurile de astăzi ci mai la miazăzi spre satul Șoimu, pe un teren ridicat, salubru, pentru că revărsările râului Vedea formau în zonă lacuri și smârcuri.

Satul era înconjurat de fâlnice și impunătoare păduri, astfel că biserica și satul nu se vedeau din șosea.

Ctitorul bisericii din Smârdioasa, polcovnicul Cernea Popovici era de origine bulgară, s-a dat în credința turcească, primind multe moșii în ținutul Teleormanului, dar a rămas cu inima la credința sa creștină, astfel că ridică patru biserici în satele Smârdioasa, Cervenii, Găuriciu, Conțești, fiind înmormântat în biserica din Smârdioasa după ce a fost omorât de o altă familie de origine bulgărească, Pănculeștii.

Astăzi în casele sale de la Cervenii se află Centrul de sănătate Cervenii.

La începuturi, locuințele erau bordeie acoperite cu pământ iar mai târziu, după anul 1821, încep să apară case acoperite cu stuf, trestie și șindrila, iar după 1900 cu țiglă sau tablă.

În anul 1864 un număr de 153 de locuitori au fost împroprietăriți.

Învățătura de carte s-a făcut cunoscută în Smârdioasa în jurul anului 1865, copiii fiind învățați carte de către preotul satului, iar în anul 1881 s-a construit prima sală de clasă.

Actuala școală este dată în folosință în anul 1954, iar satul avea pe atunci 676 de case.

Documentele vechi remarcă faptul că dezvoltarea comunei după anul 1900 era realizată prin comerțul efectuat de câțiva negustori greci care cumpărau cereale, transportându-le cu șlepul pe Dunăre. După primul război mondial apar mai mulți negustori de cereale și primele manufacturi, se construiește o moară, două fabrici de ulei și patru depozite de cherestea.

Țăranii săraci munceau la moșierii din zonă, ca Vorvoreanu, Cantacuzino, Iliescu, Paulescu.

2.3 *Caracterizarea geografică*

Comuna are un relief de câmpie, fiind amplasată în lunca râului Vedea, pe malul drept, fiind expusă revărsărilor râului, în perioadele cu ploi abundente (ex. inundațiile din 2005).

Pe teritoriul comunei se află un lac artificial cu o suprafață de 12 ha, numit Lacul Sărat, format din acumularea apelor pârâului Găuriciu, surplusul scurgându-se în râul Vedea.

Clima este temperat continentală, cu ierni aspre când bate Crivățul din est sau Austrul din vest și veri călduroase, chiar caniculare, cu precipitații slabe.

Vegetația este specifică zonei de câmpie, nu există păduri pe teritoriul comunei.

Fauna este săracăcioasă, specifică zonei, reprezentată de animale mici și păsări.

A large orange scroll graphic with a dark brown border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge showing a small loop. The text "SITUAȚIA ACTUALĂ" is centered on the scroll in a white, serif, all-caps font.

SITUAȚIA ACTUALĂ

3. SITUAȚIA ACTUALĂ A COMUNEI SMÂRDIOASA

3.1 Caracterizarea demografică

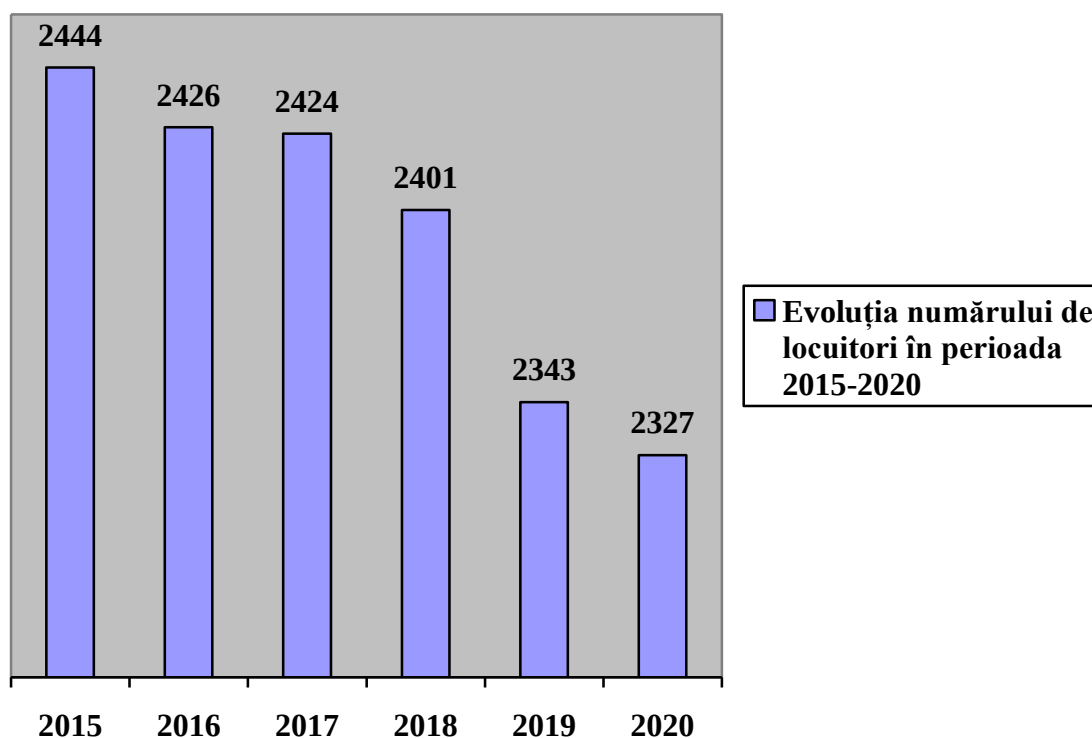
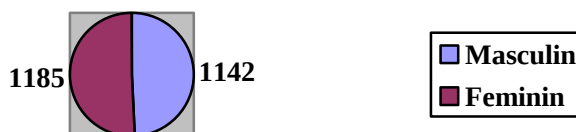
Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Smârdioasa înregistra 2.385 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.739 locuitori.

În decursul timpului populația comunei Smârdioasa a evoluat, potrivit recensămintelor din anii respectivi, după cum urmează:

Anul	Populația pe sate componente	
	Smârdioasa	Șoimu
1832	136	79
1912	1582	973
1930	2097	921
1956	2432	989
1977	2623	792
1992	2203	628
2002	2149	590

Tabelul nr. 1 - Evoluția populației comunei Smârdioasa
Sursa: Primăria Smârdioasa

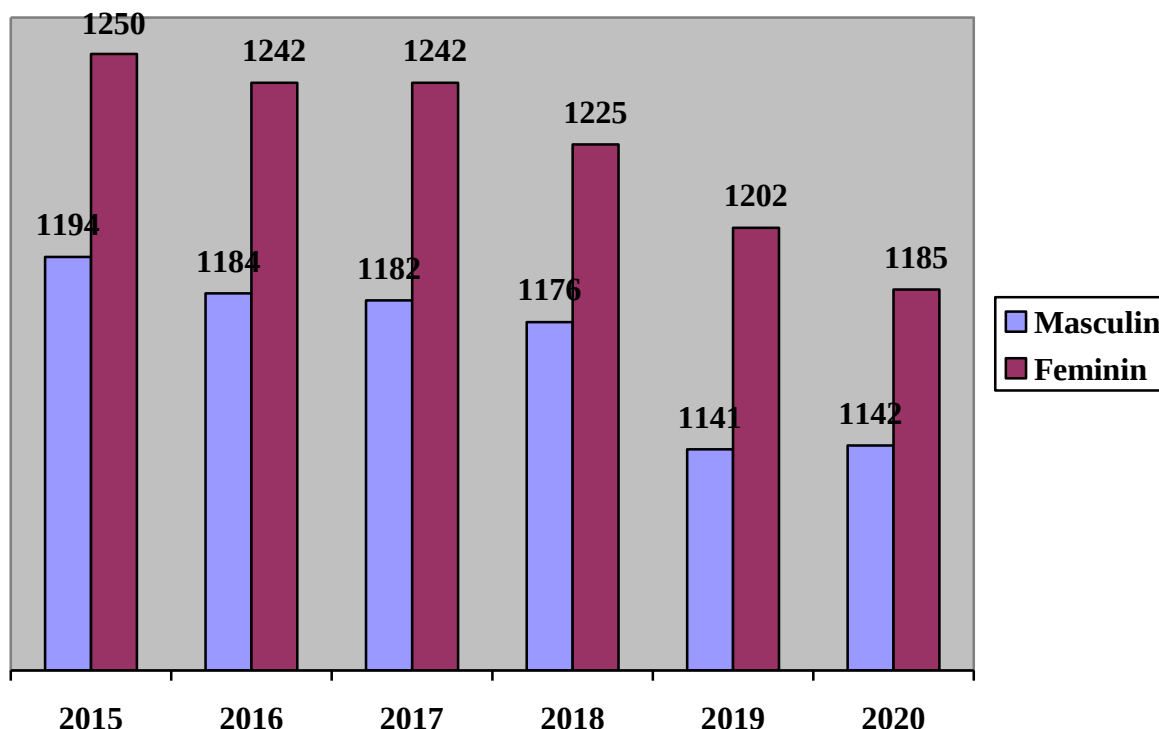
Conform datelor preluate de la Institutul Național de Statistică, populația comunei Smârdioasa la 1 ianuarie 2020 era de 2.327 persoane, din care 1.142 persoane de sex masculin și 1.185 persoane de sex feminin.

Populația pe sexe în anul 2020

*Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

După cum se poate observa din imaginea de mai sus, se constată o scădere în perioada 2015-2020 la nivelul comunei Smârdioasa a numărului de locuitori. Astfel, în anul 2015 populația comunei se ridică la 2.444 de persoane, comparativ cu anul 2020 când populația comunei coboară la 2.327 persoane. Această scădere a numărului de locuitori reprezintă o consecință a emigrării populației spre zone cu potențial economic mai ridicat sau în alte țări ale Europei, odată cu închiderea unităților economice, în vederea asigurării unui trai de viață mai bun.

Această scădere se poate observa și în structura demografică a populației comunei pe sexe, atât la nivelul persoanelor de gen feminin cât și la nivelul persoanelor de gen masculin.

Evoluția structurii demografice pe sexe în perioada 2015-2020

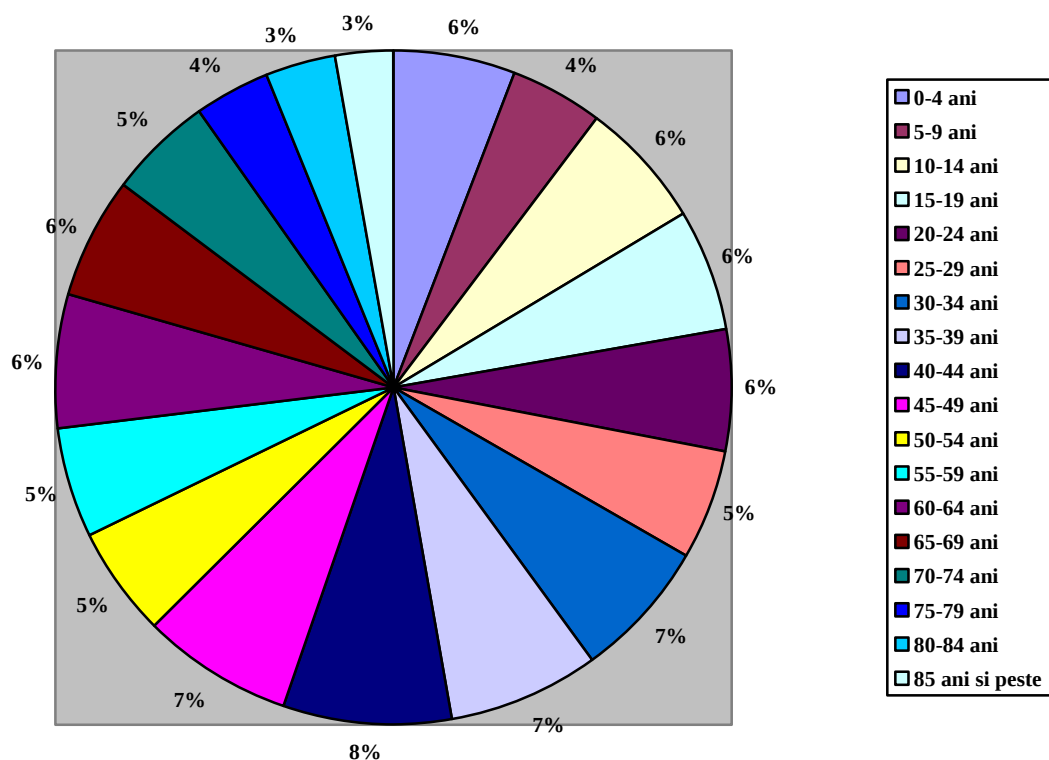
*Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

În anul 2015, numărul persoanelor de gen feminin este de 1.250 și numărul persoanelor de gen masculin 1.194 persoane, în comparație cu anul 2020 când numărul persoanelor de gen feminin a scăzut la 1.185 și numărul persoanelor de gen masculin la 1.142.

Structura și îmbătrânirea populației

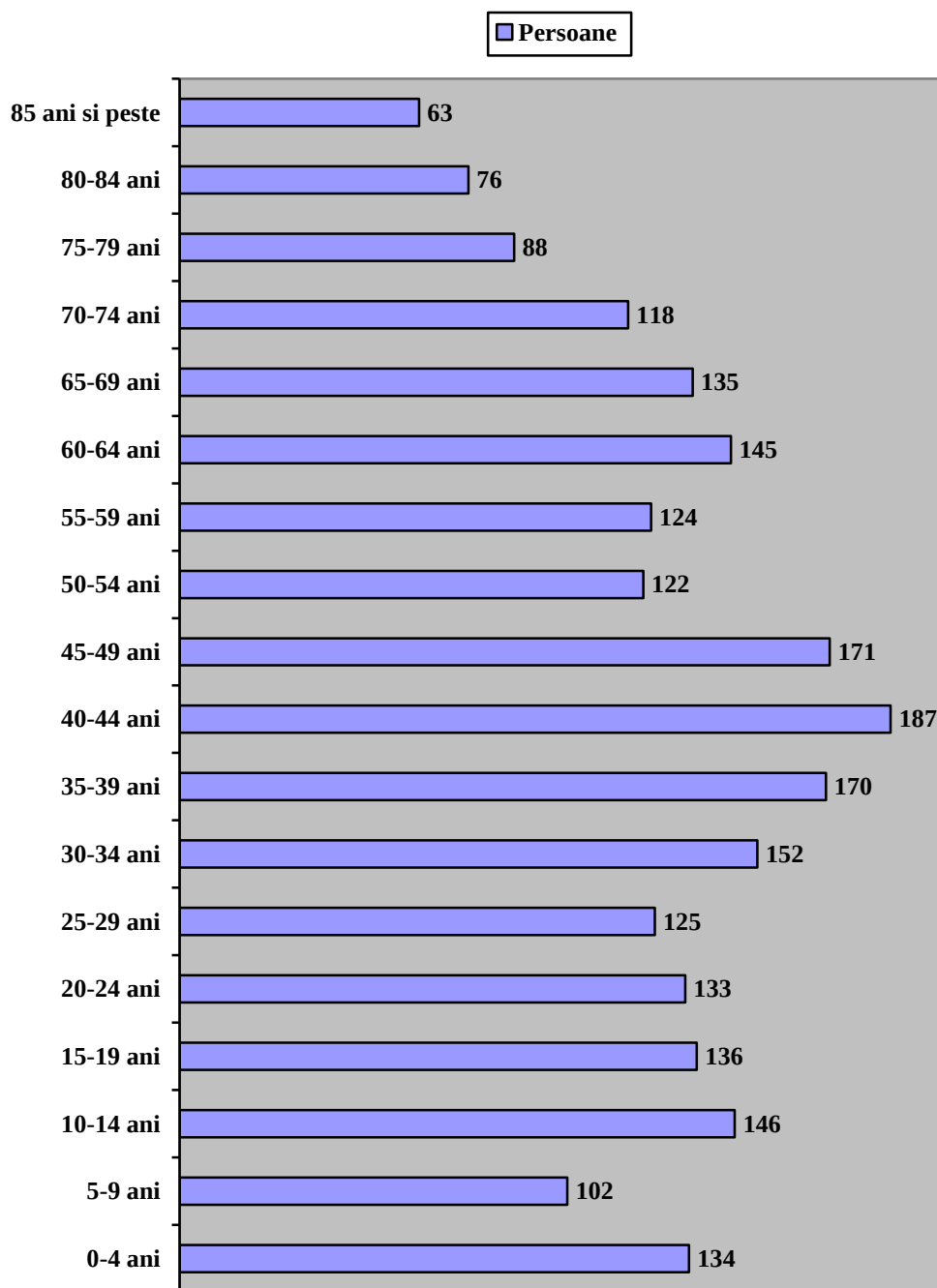
Îmbătrânirea populației este o tendință pe termen lung care a început cu câteva decenii în urmă în Europa. Această tendință este vizibilă la nivelul transformărilor structurii de vârstă a populației și se reflectă într-o pondere în creștere a persoanelor în vârstă, cuplată cu o pondere în scădere a persoanelor în vârstă de muncă, raportată la populația totală. Conform datelor ONU, ponderea populației de vârstă a treia (persoane de 60 de ani și peste) este în anul 2019 de 13,2%, însă pe termen lung se va mări, chiar și în regiunile unde natalitatea este superioară ratelor de mortalitate.

În comuna Smârdioasa, populația tânără (0-14 ani) reprezintă 16%, populația îmbătrânită (65 de ani și peste) reprezintă 21% și populația activă sau adultă (15-64 ani) are ponderea cea mai mare din total, respectiv de 63% din totalul populației. Având în vedere faptul că în comuna Smârdioasa populația tânără este mai puțin numeroasă decât cea vârstnică, este prezent fenomenul de îmbătrânire a populației.

*S

ursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>

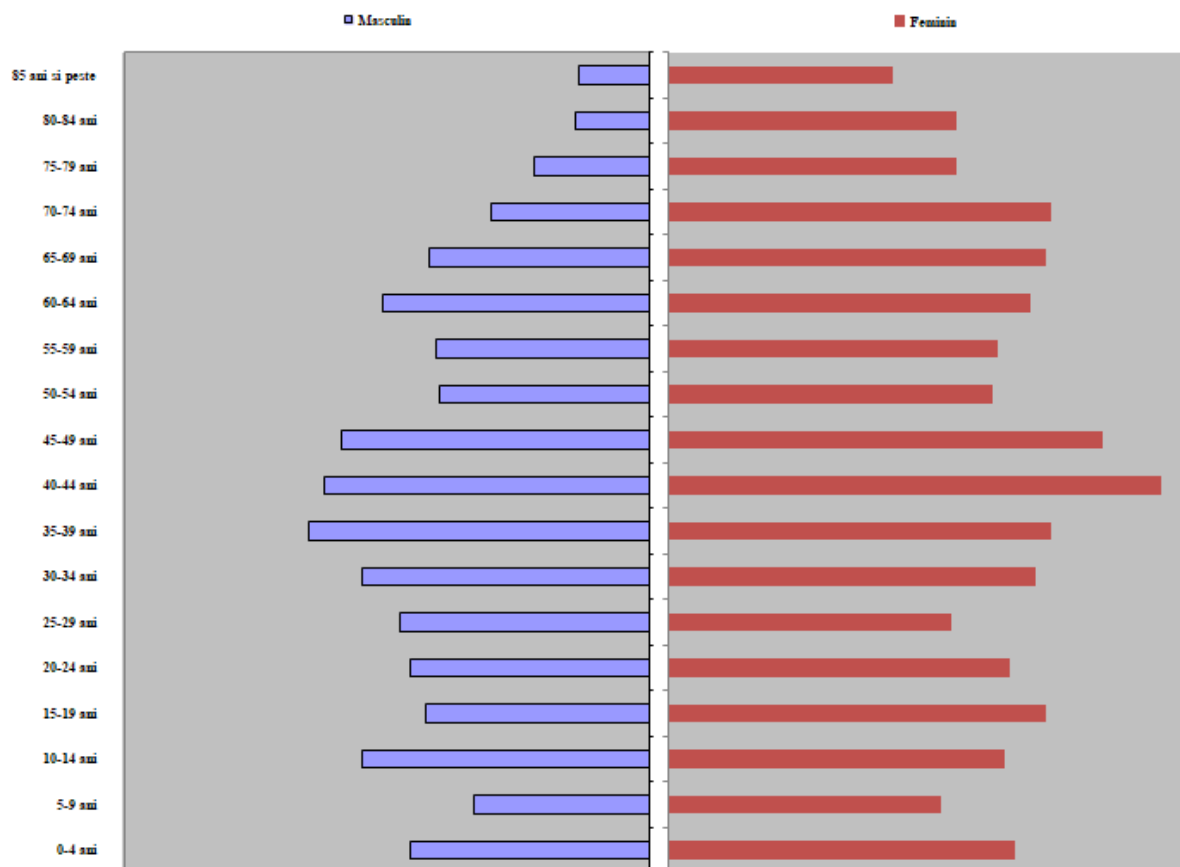

*Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Indicatori statistici demografici

Piramida pe grupe de vârstă și sexe reprezintă diagrama liniară prin care se reprezintă grafic, în mod simetric, o caracteristică atât cantitativă cât și una calitativă. Constă în reprezentarea pe verticală și bilateral a grupelor de vârstă pe cele două sexe, în raport cu mărimea grupelor de vârstă. Piramida structurală ia forme diferite, reflectând tipul de evoluție a populației. Astfel, ele pot fi de formă: triunghiulară, de clopot, de amforă sau de treflă.

În anul 2020, piramida vârstelor în comuna Smârdioasa ia formă de amforă, cu o bază reprezentată de populația tânără de 382 persoane. Vârful reprezintă populația îmbătrânită de 480 persoane. La mijloc, amfora este cea mai extinsă, întrucât populația activă sau matură este cea mai numeroasă, cuprinzând 1.465 persoane.

Piramida vârstelor în anul 2020

Gradul de îmbătrânire demografică a populației comunei Smârdioasa este de 125.65%. Acest indicator reprezintă numărul persoanelor vârstnice (de 65 ani și peste) care revine la 100 de persoane tinere (sub 15 ani). Astfel, în comuna Smârdioasa, 126 persoane vârstnice revin la 100 de tineri, ceea ce indică o tendință de îmbătrânire a populației. Gradul de îmbătrânire demografică este superior celui înregistrat la nivel național (117,94%), acești indicatori reprezintă îmbătrânirea populației la cele trei nivele și un deficit de populație tânără.

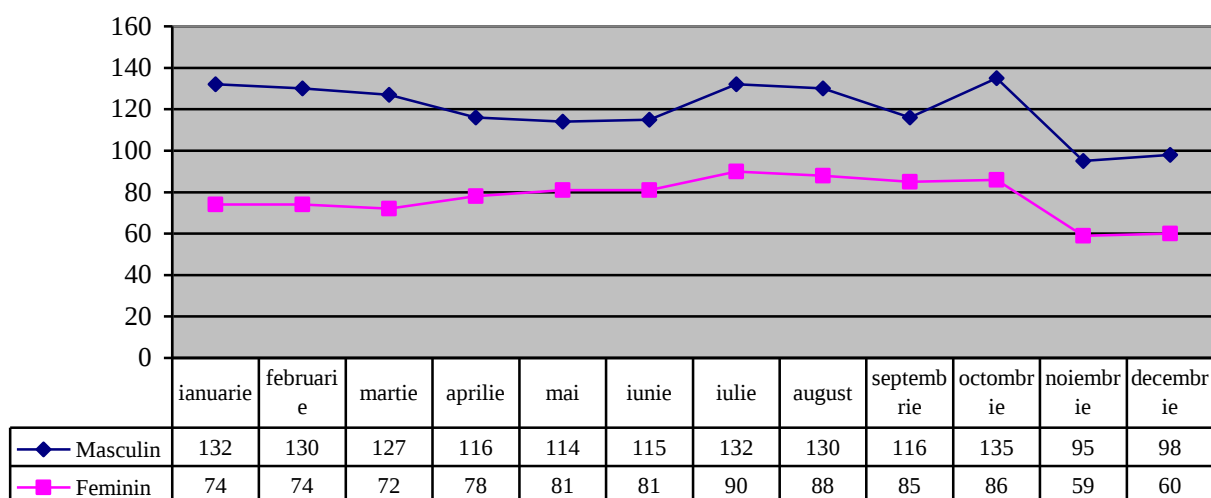
Mișcarea naturală a populației

În anul 2020, în comuna Smârdioasa au fost înregistrați 23 nașcuți vii. *Rata de natalitate a populației* este de 9.88‰ ceea ce înseamnă că la 1000 de locuitori au revenit aproximativ 10 nașcuți vii. Această valoare este superioară atât celei naționale de 9.4‰, cât și cea de 9.3‰ de la nivelul Uniunii Europene.

Rata mortalității reprezintă masa deceselor survenite în cadrul populației într-o anumită perioadă de timp, de obicei un an calendaristic. Pentru cele 64 de decese survenite în anul 2020, s-a înregistrat o rată a mortalității de 27.5‰ în comuna Smârdioasa. La nivelul UE, rata mortalității a fost de 10,4‰, iar în România a fost de 13,4‰. Tendința generală de la nivel național este de scădere a numărului de nou nașcuți și creștere a numărului de decese, fapt ce determină existența unui spor natural negativ. În comuna Smârdioasa, în anul 2020 a fost înregistrat un spor natural negativ de 17.62‰, ceea ce semnifică o scădere a populației, fiind înregistrate cu 41 decese mai mult decât nașteri.

Comuna Smârdioasa nu este afectată de plecarea cu domiciliul a persoanelor care au reședința stabilă deoarece soldul schimbărilor de reședință a înregistrat o valoare pozitivă de 13 de persoane în anul 2020. Astfel, 16 persoane au plecat cu domiciliul spre alte localități, fiind inclusă și migrația internațională, respectiv au plecat din comună și fac dovada că au asigurată locuința în altă locație și 29 persoane s-au stabilit cu domiciliul în comuna Smârdioasa, respectiv au sosit în comună și fac dovada că au asigurată locuința aici.

Numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul lunii pe sexe pentru perioada ianuarie - decembrie 2021

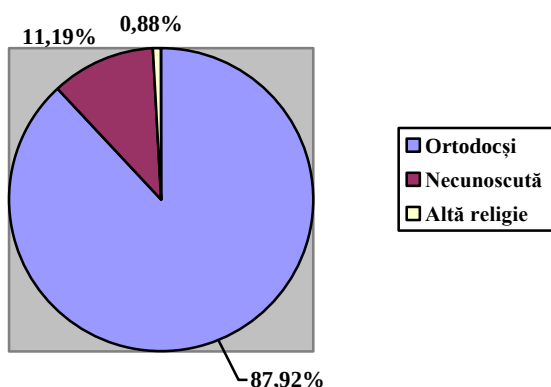
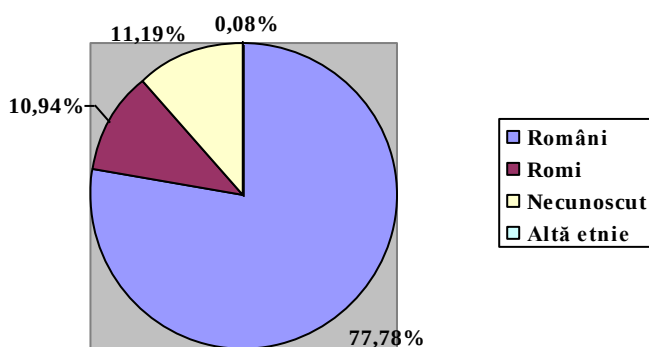
*Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Din analiza graficului de mai sus, se observă că numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul lunii prezintă o ușoară scădere la nivelul comunei Smârdioasa. Astfel, în intervalul ianuarie - decembrie 2021 numărul șomerilor pe ambele sexe prezintă o scădere, fiind înregistrați un total de aproximativ 158 șomeri la nivelul comunei Smârdioasa, la sfârșitul lunii decembrie 2021, față de 206 șomeri înregistrați la sfârșitul lunii ianuarie 2021.

Populația activă ocupată a comunei își desfășoară activitatea în agricultură și comerț, aceste domenii fiind cele mai reprezentative pentru comuna Smârdioasa.

Majoritatea locuitorilor sunt români (77,78%), cu o minoritate de romi (10,94%). Pentru 11,19% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (87,92%). Pentru 11,19% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

3.2 Infrastructura

➤ Infrastructura de transport

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitatea și, în general, condiții optime de trai. Infrastructura asigură, de asemenea, premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

Conform datelor INS, în anul 2011 România, dispunea de o rețea de drumuri comunale (cu o lungime de 31.639 km) din care 48% erau drumuri pietruite și 29% drumuri de pământ (fiind de multe ori impracticabile în perioadele cu precipitații).

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă și prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României pe ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

Ca măsuri de dezvoltare locală, aceste priorități le considerăm de importanță majoră, asigurarea accesibilității pentru toate localitățile arondate comunei noastre, asigurarea unui transport în condiții de siguranță pentru cei care utilizează acest serviciu public.

Teritoriul comunei este deservit de căi de comunicație rutieră și ferată.

Comuna Smârdioasa este străbătută de la nord la sud de calea ferată, existând și o Stație CFR în localitate, pe care în prezent nu mai circulă trenuri.

Principalele căi de acces în comună:

- DN 51

Comuna Smârdioasa se află poziționată în apropiere de orașe importante, ceea ce îi sporește potențialul.

- Alexandria – reședința județului Teleorman – DN 51;
- Zimnicea – 25 km.

Rețeaua de drumuri și străzi locale în comuna Smârdioasa este prezentată în tabelul următor:

NR. CRT	DENUMIRE	LUNGIME	SUPRAFAȚĂ (m ²)	NR. CADASTRAL
1	STR. INDEPENDENȚEI	1467	20.536	23435
1.1	STR. INDEPENDENȚEI	1156	1156	25792
1.2	STR. INDEPENDENȚEI	581	581	25793
2	STR. GRĂDINARI	582	6.722	23433
3	STR. CĂLDĂRARI	684	7.529	23459
4	STR BĂII	597	6.424	23421
5	STR. MORII	708	9.382	23460
6	STR. SPERANȚEI	209	1.663	23461
7	STR. PIEȚEI	538	6.482	23422
8	STR. PRISLOP	87	407	23436
9	STR. POȘTAȘULUI	231	2.786	23423
10	STR. MURGULUI	142	1.167	23438
11	STR. ETERNITĂȚII	179	2.167	23427
12	STR. LUJERULUI	239	2.988	23446
13	STR. TOAMNEI	250	2.989	23425
14	STR. ȘCOLII	211	2.337	23447
15	STR. PIEȚEI	192	2.967	23434
16	STR. TROIȚEI	83	793	23462
17	STR. PIEȚEI	104	469	23463
18	STR. ISLAZULUI	261	2.619	23448
20	STR. VIITORULUI	252	2.531	23449
21	STR. FLORIILOR	118	1.211	23464
22	STR. GĂRII	483	7.651	23450
23	STR. IEDEREI	95	460	23465
24	STR. SALCIILOR	186	1.733	23439
25	STR. SANITARULUI	194	1.784	23451
26	STR. CĂLDĂRARI	95	1.432	23466
27	STR. DR. DINA	191	2.540	23441
28	STR. CAZANULUI	210	2.312	23452
29	STR. DĂRACULUI	151	1.271	23467
30	STR. PIEȚEI	68	361	23437
31	STR. TRANDAFIRILOR	192	1.455	23470
32	STR.ȘCOLII	465	2.926	23472
33	STR. SOCULUI	48	218	23443
34	STR. CIMITIRULUI	113	426	23469
35	STR. VIIOR	159	1.141	23453
36	STR. PODULUI	210	1.901	23442
37	STR. DUNĂRII	2076	32.233	23468
38	STR. MONTATORULUI	33	148	23454
39	STR. PÂRĂULUI	104	554	23444
40	STR. GHIOCEILOR	64	207	23471
41	STR. DUDULUI	44	258	23432

42	STR. FÂNTÂNII	146	1.218	23445
43	STR. CRIZANTEMEI	110	401	23455
44	STR. CÂMPULUI	190	2.178	23429
45	STR. BALTA ALBĂ	347	2.270	23430
46	STR. ALEEA MICĂ	61	217	23424
47	STR. VEDEA	530	3.849	23428
48	STR. TEILOR	529	7.637	23456
49	STR. SF. MIHAIL ȘI GAVRIL	327	4.784	23458
50	STR. MEȘTEȘUGARI	373	4.766	23457
51	STR. CALEA GIURGIULUI	407	6.769	23473
52	STR. LUNCII	111	616	23431
53	STR. DR PĂUNESCU	434	6.612	23475
54	STR PRINCIPALĂ	1958		Fără carte funciară DRUM NAȚIONAL

Tabelul nr. 2 – Rețeaua de drumuri și străzi locale

Sursa: Primăria Smârdioasa

NR. CRT	DENUMIRE	LUNGIME	SUPRAFAȚĂ (m ²)	NR. CADASTRAL
1	STR. INDEPENDENȚEI	159	20.536	23435
2.	STR. INDEPENDENȚEI	1156	1156	25792
3.	STR. INDEPENDENȚEI	581	581	25793
4.	STR. GRĂDINARI	582	6.722	23433
5.	STR. CĂLDĂRARI	684	7.529	23459
6.	STR. SPERANȚEI	209	1.663	23461
7.	STR. PRISLOP	87	407	23436
9.	STR. PIEȚEI	104	469	23463
10.	STR. PIEȚEI	68	361	23437
11.	STR. FLORILOR	118	1.211	23464
13.	STR. IEDEREI	95	460	23465
14.	STR. CĂLDĂRARI	95	1.432	23466
15.	STR. DĂRACULUI	151	1.271	23467
17.	STR. TRANDAFIRILOR	192	1.455	23470
18.	STR. ȘCOLII	465	2.926	23472
19.	STR. SOCULUI	48	218	23443
20.	STR. CIMITIRULUI	113	426	23469
21.	STR. VIILOR	159	1.141	23453
22.	STR. PODULUI	210	1.901	23442
23.	STR. MONTATORULUI	33	148	23454
24.	STR. PĂRĂULUI	104	554	23444
25.	STR. GHIOCEILOR	64	207	23471
26.	STR. DUDULUI	44	258	23432

27.	STR. FÂNTÂNII	146	1.218	23445
28.	STR. CRIZANTEMIEI	110	401	23455
29.	STR. CÂMPULUI	190	2.178	23429
30.	STR. ALEEA MICĂ	61	217	23424
31.	STR. VEDEA	530	3.849	23428
33.	STR. LUNCII	111	616	23431

Tabelul nr. 3 – Rețeaua de drumuri și străzi locale neasfaltate

Sursa: Primăria Smârdioasa

Conform datelor prezentate în tabelele de mai sus, se observă că la nivelul comunei Smârdioasa, din cei 19,575 km de străzi existente, 6,669 km sunt neasfaltați.

În prezent, există proiect depus prin programul Anghel Saligny pentru modernizarea infrastructurii de transport.

Transportul în comună se realizează de firme din alte localități care tranzitează comuna pe traseele Alexandria – Cervența și Alexandria - Zimnicea.

➤ Infrastructura de utilități

a. În comuna Smârdioasa *nu există rețea de alimentare cu apă potabilă.*

b. În comună *nu există rețea de canalizare* a apelor menajere și nici stație de epurare a apelor reziduale.

Evacuarea apelor uzate menajere se face individual în fiecare gospodărie prin utilizarea foselor septice sau a bazinelor vidanjabile.

Există proiect depus prin programul Anghel Saligny pentru sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare, care are termen de punere în funcțiune anul 2023.

c. Gospodăriile, instituțiile și societățile comerciale sunt racordate la rețeaua de distribuție a *energiei electrice.*

Un număr de aproximativ 800 locuințe sunt conectate în prezent la rețeaua de electricitate.

Alimentarea cu energie electrică a comunei se face cu o rețea de distribuție de medie tensiune.

Rețeaua de joasă tensiune, tip aerian, destinată consumatorilor casnici și iluminatului public, este racordată la posturi de tip aerian.

d. Infrastructura de *telecomunicații* din comuna Smârdioasa este bine dezvoltată. În ultimii ani domeniul telecomunicațiilor a cunoscut un ritm accelerat de dezvoltare,

aspect care se datorează în principal apariției și promovării unor produse și servicii noi și a diversificării celor existente. Cea mai mare rată de dezvoltare s-a înregistrat în domeniul serviciilor de internet și al telefoniei mobile. Cu toate acestea, potențialul în domeniul telecomunicațiilor este încă departe de a fi epuizat.

Telecomunicațiile sunt reprezentate în cele două sate de la nivelul comunei.

Telefonia fixă și mobilă este asigurată de operatorii RCS&RDS (DIGI), TELEKOM și ORANGE.

Televiziunea și internetul sunt asigurate de operatorul RCS&RDS (DIGI).

e. Comuna Smârdioasa nu dispune de o rețea de alimentare cu gaze naturale, iar alimentarea cu căldură a locuințelor se realizează în mare parte cu sobe sau centrale termice pe combustibil solid (cărbune, lemn) și radiatoare electrice.

f. În prezent, activitatea de salubritate se face de către societatea Polaris M Holding, existând 322 de contracte încheiate cu populația.

Colectarea deșeurilor de la populație și de la agenții economici se face din poartă în poartă, deșeurile fiind colectate în europubele.

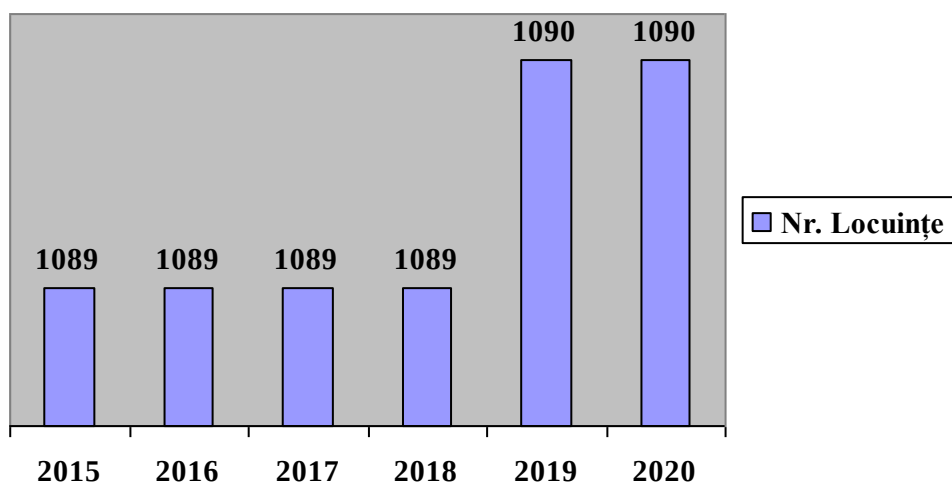
Lucrările de administrare și întreținere a domeniului public se realizează cu persoane beneficiare a ajutorului social, apte de muncă, cu cetățenii care au obligația de a participa la lucrările edilitar-gospodărești, conform O.G. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale și cu persoane condamnate la muncă în folosul comunității.

➤ **Fondul locuibil**

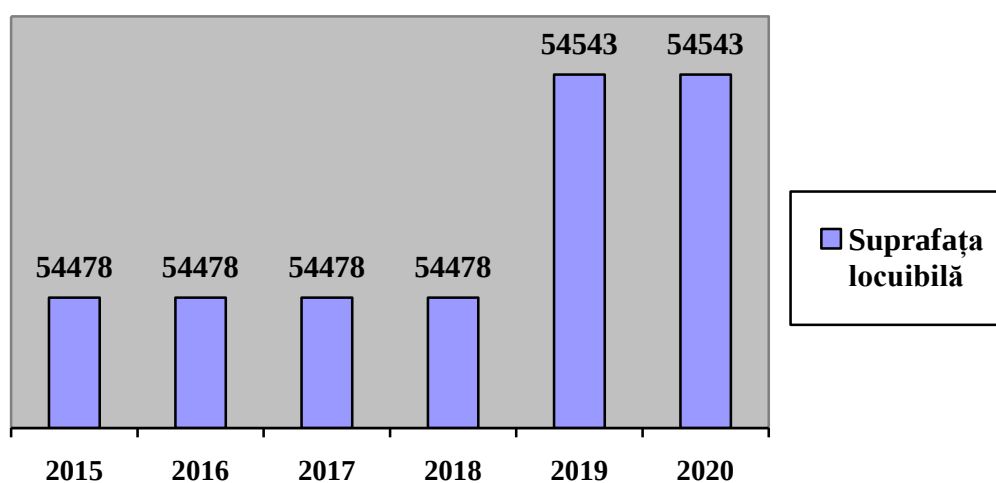
Locuințele sunt așezări vechi care și-au continuat existența pe aceleași vetre din primele etape de populare pe aceste meleaguri.

Cea mai mare parte a locuințelor sunt de tip individual.

Numărul de locuințe existente la nivelul comunei a rămas constant, la nivelul comunei Smârdioasa existând 1090 locuințe. Acest lucru se constată și în cazul suprafeței locuibile. La sfârșitul anului 2020 suprafața locuibilă a ajuns la 54.543 m².

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.3 Educație

Infrastructura educațională din comuna Smârdioasa este formată dintr-o unitate școlară cu personalitate juridică (școală gimnazială) care are arondate două grădinițe:

- Școala Gimnazială Smârdioasa
- Școala generală cu clasele I-IV Șoimu (nu funcționează în prezent)
- Grădinița cu program normal nr. 1 Smârdioasa
- Grădinița cu program normal nr. 2 Șoimu

Foto: Școala Gimnazială Smârdioasa

Foto: Grădinița cu program normal nr.2, sat Șoimu

Dotări

- Școala Gimnazială Smârdioasa are 9 săli de clasă, o cancelarie, o bibliotecă, 1 laborator fizică și 1 laborator informatică, 1 teren sport, 1 sală de sport, 2 grupuri sanitare interior și exterior separate fete/băieți.
- Grădinița cu program normal nr.1 Smârdioasa are o sală de grupă, un grup sanitar interior.
- Grădinița cu program normal nr.2 Șoimu are o sală de grupă, un grup sanitar interior.

Evoluția populației școlare la nivelul întregii comune pe niveluri de instruire este prezentată în tabelele de mai jos:

Școala Gimnazială Smârdioasa

Situația elevilor	An școlar 2016-2017	An școlar 2017-2018	An școlar 2018-2019	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021
Elevi înscriși	210	194	184	182	191
Grad de promovabilitate	77.61%	87.62%	82.60%	90.65%	88.48%

Tabelul nr. 4 – Evoluția elevilor din Școala Gimnazială Smârdioasa

Sursa: Școala Gimnazială Smârdioasa

Grădinița cu program normal nr. 1 Smârdioasa

	An școlar 2016-2017	An școlar 2017-2018	An școlar 2018-2019	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021
Preșcolari	29	29	30	33	31

Tabelul nr. 5 – Evoluția preșcolarilor din Grădinița cu program normal nr. 1 Smârdioasa

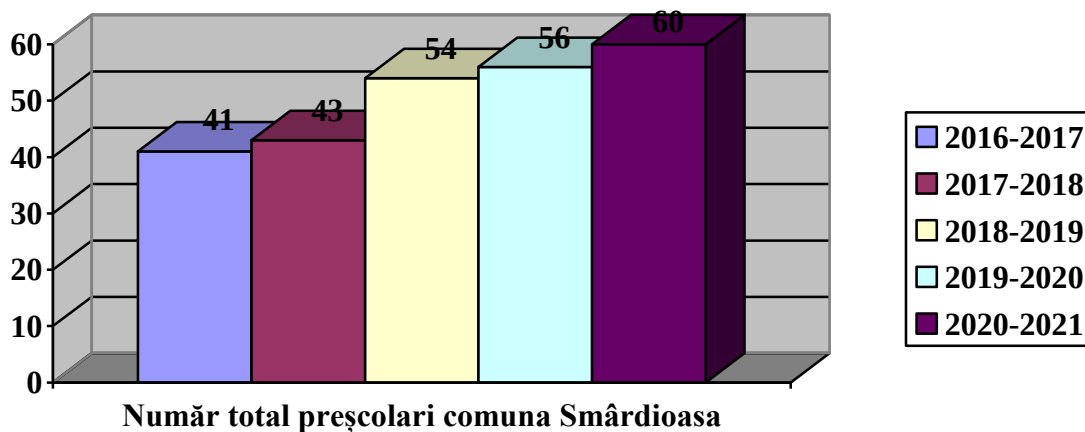
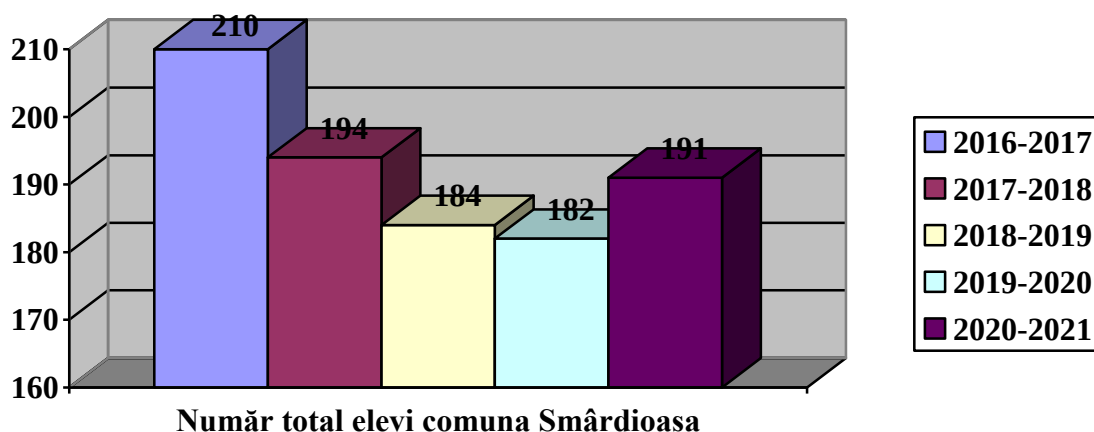
Sursa: Școala Gimnazială Smârdioasa

Grădinița cu program normal nr. 2 Șoimu

	An școlar 2016-2017	An școlar 2017-2018	An școlar 2018-2019	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021
Preșcolari	12	14	24	23	29

Tabelul nr. 6 – Evoluția preșcolarilor din Grădinița cu program normal nr. 2 Șoimu

Sursa: Școala Gimnazială Smârdioasa

După cum se poate observa, în perioada analizată evoluția populației școlare prezintă o tendință de scădere a numărului de copii înscriși la Școala Gimnazială Smârdioasa, în timp ce numărul preșcolarilor este în creștere.

Conducerea școlii împreună cu conducerea Administrației Publice Locale sunt preocupați de asigurarea unei educații calitative pentru populația școlară a comunei. Astfel, cele două instituții din comună fac permanent demersuri și se preocupă de

menținerea și crearea de condiții favorabile desfășurării procesului educativ al celor mai mici locuitori ai comunei.

Foto: Școala generală cu clasele I-IV Șoimu (nu funcționează în prezent)

3.4 Cultură, culte, sport și agrement

Tentativele de diversificare a ofertei culturale și de atragere a publicului, de educare a gustului pentru cultură, sunt relativ noi și încă insuficiente. Cu toate acestea, un se poate să nu se aprecieze faptul că bibliotecile, muzeele, teatrele, instituțiile de învățământ și cele de cercetare se implică tot mai activ în viața comunității, cu acțiuni și evenimente noi care au drept obiectiv atragerea publicului, formarea acestuia față de instituțiile de profil și de actul cultural.

Spiritualitatea creștin-ortodoxă din comună este reprezentată prin două parohii care au împrumutat unele elemente din cultul ortodox și din folclorul tracic al înaintașilor noștri reușind să se deosebească în linii mari și să creeze astfel stilul local original.

Infrastructura culturală este formată din:

- Un cămin cultural;
- Așezăminte de cult creștin-ortodoxe – 2 biserici: cu hramul Sfinții Voievozi, în satul Smârdioasa și Sfânta Parascheva în satul Șoimu.

Căminul cultural

Căminul cultural a fost construit în anul 1971 prin contribuția în muncă a cetățenilor comunei.

În 2013 a fost reabilitat acoperișul, s-a montat tâmplărie de termopan.

Foto : Căminul cultural

Biserici

Foto : Parohia Sfinții Voievozi, satul Smârdioasa

Foto : Parohia Sf. Cuvioasa Parascheva, satul Șoimu

Parohia Sfinții Voievozi, Smârdioasa a fost construită în anul 1821. Aceasta biserică este declarată Monument Istoric.

Parohia Sf.Cuvioasa Parascheva din satul Șoimu a fost construită în anul 1948. De-a lungul timpului au fost efectuate câteva reparații minore. În anul 1999 a fost pictată.

S-a construit Casa Parohială în curtea bisericii în anul 2005.

În anul 2021 a fost amenajată „Sala De Mese” în interiorul Casei Parohiale.

Primăria comunei Smârdioasa și-a propus să reabiliteze Căminul cultural și biserica Sf. Parascheva, din bugetul local și bugetul de stat.

Evenimente locale:

- Ziua comunei Smârdioasa care se sărbătorește în fiecare an de Înălțarea Domnului.

Monumente istorice

- Parohia Sfinții Voievozi din satul Smârdioasa

Cultura sportivă

Există un teren de fotbal, dar primăria dorește și construcția unui teren sintetic.

Foto: Teren de fotbal și siloz

3.5 Sănătate și asistență socială

Domeniul asistenței și protecției sociale este un domeniu cu implicații foarte puternice în viața economico-socială, în cadrul căruia se pot distinge mai multe problematici sau subdomenii, dintre care cele mai importante sunt protecția copilului, protecția persoanelor adulte cu dizabilități, protecția persoanelor vârstnice, protecția victimelor violenței în familie.

Asistența socială este o parte a protecției sociale și are drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natură economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru a se integra social. Accesul la beneficii și servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale și de reducere a excluderii sociale.

Gradul de civilizație și dezvoltare a unei societăți se măsoară în mod determinant și prin sistemul de protecție socială existent în societatea respectivă, prin măsura în care mecanismele de redistribuire a veniturilor și sistemul serviciilor sociale reușesc să asigure un nivel de trai acceptabil și șanse egale de participare la viața socială pentru toți cetățenii.

➤ Sănătate

Asigurarea serviciilor medicale în comuna Smârdioasa se face de către un dispensar, un cabinet stomatologic și o farmacie umană.

În comună există și un dispensar veterinar și o farmacie veterinară.

În prezent, Primăria comunei Smârdioasa face eforturi pentru construirea unui alt dispensar uman.

Foto: Dispensar uman

➤ **Asistență socială**

Serviciile sociale sunt acordate prin intermediul compartimentului de Asistență Socială din cadrul primăriei comunei Smârdioasa, care prin angajații săi rezolvă problemele sociale ale locuitorilor comunei indiferent de etnia, sexul, apartenența politică sau religioasă a solicitanților.

Serviciile acordate au drept scop prevenirea situațiilor de dificultate sau risc în care se poate afla individul și/sau comunitatea la un moment dat și se concretizează în:

- identificarea, consilierea și sprijinirea persoanelor singure și familiilor vulnerabile de pe raza comunei Smârdioasa;
- evaluarea nevoilor copilului și familiei;
- planificarea și facilitarea accesului la suport;
- efectuarea de anchete sociale.

Conform datelor furnizate de către Compartimentul de asistență socială al comunei Smârdioasa, există un total de 161 persoane care beneficiază de ajutor social.

Prestații sociale

Prestații sociale	Nr. beneficiari 2019	Nr. beneficiari 2020	Nr. beneficiari 2021
Asistenți personali	12	9	5
Indemnizații pentru persoane cu handicap	20	21	20
Ajutoare sociale	168	164	161
Alocație pentru susținerea familiei	97	84	82
Ajutor încălzire	204	195	238
Indemnizație pentru creșterea copilului	8	3	2
Stimulent de inserție	3	2	3
Alocații de stat	31	26	28
Ajutor de urgență	1	2	3
Ajutor de înmormântare	0	0	5
Stimulent educațional	16	20	27

Tabelul nr. 7 – Prestații sociale acordate la nivelul comunei Smârdioasa

Sursa: Primăria Smârdioasa

3.6 Economia locală

➤ Sectorul primar - Agricultura

Funcția economică agricolă se materializează în comună prin producția agricolă vegetală și producția animalieră, în condițiile unei dezvoltări reduse a prelucrării primare a acestor produse, acestea fiind destinate majoritar pentru satisfacerea autoconsumului populației locale și mai puțin pentru valorificări pe piața liberă.

Lipsa unei agrotehnici avansate din gospodăriile țărănești, practicate pe loturi mici de teren, constituie impedimente privind ridicarea producției agricole și animaliere din cadrul comunei.

De asemenea, vor trebui soluționate greutățile pe care le întâmpină populația în valorificarea pe piața liberă a produselor agricole în principalele centre de desfacere din zonă, situate la distanțe apreciabile de comuna Smârdioasa.

În ce privește structura suprafeței fondului funciar după modul de folosință, situația acestuia se prezintă astfel:

Modul de folosință pe suprafața agricolă	Anul 2021 (ha)
Total	3.471
Agricolă	3.195
Arabilă	3.046
Pășuni	144
Vii și pepiniere viticole	5
Terenuri neagricole	276

Tabelul nr. 8 – Modul de folosință pe suprafața agricolă

Sursa: Compartiment Registru agricol

Din totalul de 3.471 ha ce constituie suprafața teritoriului administrativ al comunei, terenul arabil ocupă o suprafață de 3.046 ha, reprezentând 88% din totalul suprafeței comunei.

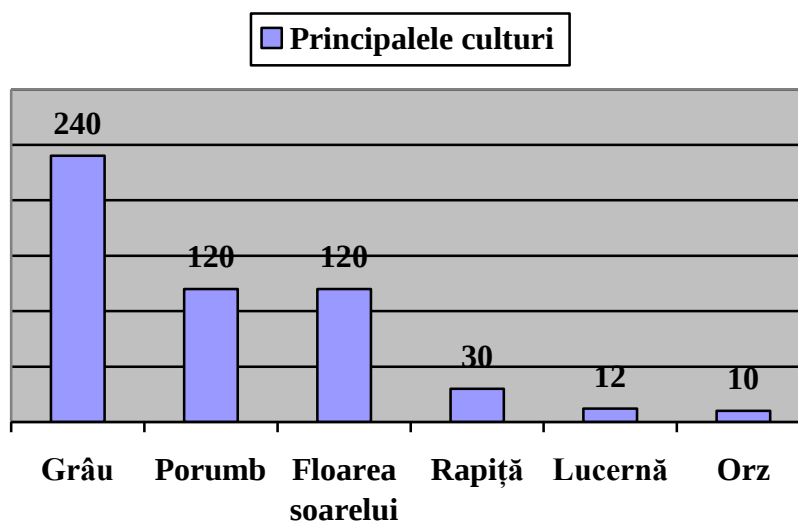
Teritoriul comunei, definește clar funcția predominant agricolă prin cele 3.195 ha - total teren agricol din suprafața totală a teritoriului administrativ. Terenul arabil deține un rol important în cadrul teritoriului la care se adaugă suprafața pășunilor (144 ha) și a viilor (5 ha).

Un loc important în activitatea agricolă îl ocupa ramura legumiculturii.

Suprafața cultivată în prezent este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr.crt.	Principalele culturi	Suprafața (ha)
1.	Grâu	240
2.	Porumb	120
3.	Floarea soarelui	120
4.	Lucernă	12
5.	Rapiță	30
6.	Orz	10

Tabelul nr. 9 – Principalele culturi din comuna Smârdioasa
Sursa: Compartiment Registru agricol

*Sursa: Compartiment Registru agricol

Producția agricolă este reprezentată în principal de către cultura de grâu, urmată de producția de porumb și de floarea soarelui, producția de rapiță, lucernă și orz.

Legumicultura

Se cultivă doar în gospodării.

Viticultura

Suprafețe cultivate cu viță de vie	2019	2020	2021
Suprafața (ha)	10	50	5

Piscicultura

Pe teritoriul comunei se află un lac artificial cu o suprafață de 12 ha, numit Lacul Sărat, format din acumularea apelor pârâului Găuriciu, surplusul scurgându-se în râul Vedea.

Foto: Lacul Sărat

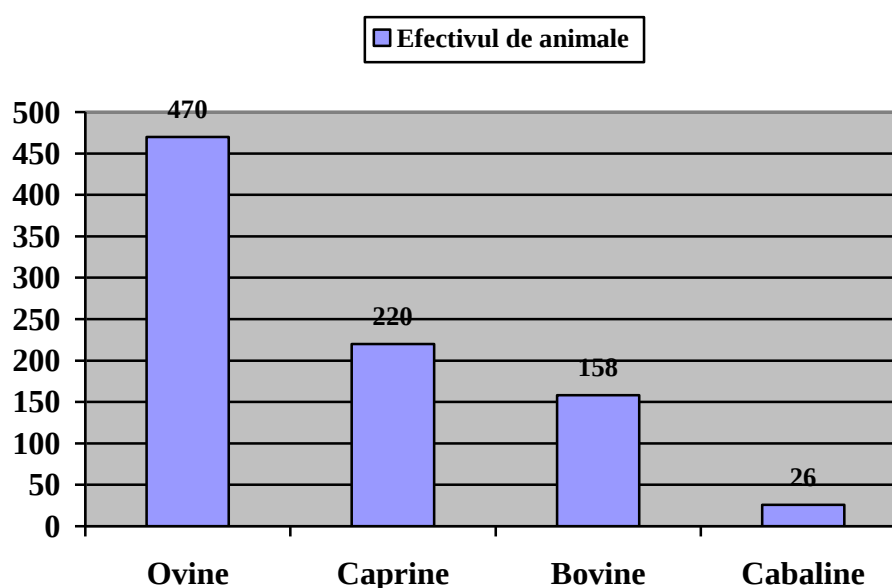
Creșterea animalelor

Creșterea animalelor, în special ovine și caprine este o activitate care se desfășoară în gospodării individuale.

În comuna Smârdioasa principalele categorii de animale care reprezintă sectorul zootehnic sunt definite de către ovine, caprine, bovine, și cabaline.

Nr.crt.	Principalele animale	Nr. capete
1.	Ovine	470
2.	Caprine	220
3.	Bovine	158
4.	Cabaline	26

Tabelul nr. 10 – Principalele animale din comuna Smârdioasa
Sursa: Compartiment Registru agricol

*Sursa: Compartiment Registru agricol

Efectivul de ovine este reprezentativ la nivelul comunei.

➤ Sectorul privat

Mica industrie este reprezentată în comună de către societăți comerciale care desfășoară activități cum ar fi: comerț cu amănuntul, agricultură, asistență medicală etc.

Pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea un număr de 7 societăți cu profil agricol, care au în arendă o mare parte din suprafața agricolă a comunei, o moară de cereale, o presă de ulei, 23 societăți cu profil de comerț, o frizerie, două farmacii, două ateliere de reparații auto și vulcanizare, ateliere de tâmplărie, precum și un târg

comunal de tradiție în zonă, organizat în fiecare zi de duminică, unde producătorii agricoli individuali din comună și satele din zonă desfac produsele lor.

O parte din locuitori se ocupă cu meșteșugurile, în special populația romă.

În comună există o bază-siloz modernă și un centru de vinificație și o crămă.

Pe ansamblul comunei, sectorul privat este reprezentat de următoarele societăți:

Nr. crt.	Denumirea societății	Domeniul de activitate	Adresa
1.	S.C. C. MEDICAL TRIFAN MARIA	Medicină	Str.Giurgiului, Nr.5
2.	S.C. COSALEX	Reparații auto	Str.Cazanului, Nr.1
3.	BANCA COOPERATISTĂ SCRIOASTEA		Str. .Principală, Nr..36
4.	S.C. BALINEX		Str. .Principală, Nr.36
5.	POȘTA		Str. .Principală, Nr.38
6.	S.C. EDMA	Prăjituri	Str. .Principală, Nr.38
7.	SC. CONIM S.R.L.		Str.Principală, Nr. 43
8.	S.C. AUTOSERVIS NICA		Str.Principală, Nr. 85
9.	NISTOR ALEXANDRU DAN	Ovine - complex	Str.Principală, Nr. 87
10.	S.C.AGROATILA ALOIS S.R.L.		Str.Principală, Nr. 88
11.	I.F. CHIVU NINA		Str.Principală, Nr. 98
12.	INDEPENDENTA SERV. S.R.L.	Soc. Agricolă	Str.Principală, Nr. 87
13.	BOGDAN NIC. S.R.L.		Str.Pieței, Nr.7; Moara Nouă
14.	AGROCERES S.R.L.		Str.Pieței, Nr.7
15.	OLTINA IMPEX COM S.R.L.		Siloz, Nr.10;23
16.	INTERAGRO - VINALCOOL		Str.Pieței, Nr.21
17.	NICA TRANSPORT S.R.L.	Lemne	Str.Independenței,Nr.42
18.	S.C. RISTAR S.R.L.		Str.Independenței,Nr.13
19.	LOTERIA NAȚIONALĂ		Str.Teilor, Nr. 32
20.	SC.MONDOPHARM- -	Farmacia	Str.Principală, Nr.123
21.	S.C. PROFI	Comerț	Str.Principală, Nr.125

22.	SC.COAFOR (ROZI BADICI)		Str.Principală, Nr.127
23.	PARIURI SPORTIVE – CEC - BAIE		Str.Principală, Nr.107
24.	S.C. DLU CONSULT	Crematoriu	Str. Pieței, Nr.21 B
25.	I.F. MITRAN PETRA		Str. Pieței, Nr.15
26.	TUDORACHE ELENA	Frizerie	Str.Principală, Nr.38
27.	SC.SOLIAGRO		Str.Giurgiului, Nr.38
28.	II.FILIP ANGHEL		Str. Vedei

Tabelul nr. 11 – Principalii agenți economici din comuna Smârdioasa

Sursa: Primăria Smârdioasa

3.7 *Administrația publică locală*

Administrația publică locală este reprezentată de către Primăria comunei Smârdioasa și Consiliul Local al comunei Smârdioasa.

Foto: Primăria comunei Smârdioasa

Primăria comunei Smârdioasa este organizată și funcționează potrivit prevederilor Codului Administrativ nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Smârdioasa privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, viceprimarul, secretarul general, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Comunei Smârdioasa, ce duce la îndeplinirea hotărârilor luate de Consiliul Local și dispozițiile Primarului, bazându-se pe problemele colectivității locale.

Primarul este șeful administrației publice locale a comunei Smârdioasa și al aparatului propriu de specialitate pe care îl conduce și îl controlează, având principale atribuții următoarele:

- este ordonatorul principal de credite;
- conduce aparatul propriu de specialitate;
- controlează activitatea tuturor serviciilor publice;
- reprezentare în relațiile cu alte autorități, persoane fizice, persoane juridice române sau de altă naționalitate.

Primăria Comunei Smârdioasa reprezintă administrația publică locală prin care se realizează autonomia locală. Autoritatea publică este reprezentată de consiliul local, ca autoritate deliberativă, și primar, ca autoritate executivă.

Consiliul Local este format din consilieri locali aleși de către populația comunei în urma alegerilor locale care se derulează la fiecare 4 ani.

Consiliul local reprezintă legislativul local, instituția care gestionează activitatea economică și legislativă a localității prin Hotărârile de Consiliu Local care sunt adoptate în ședințele ordinare și extraordinare desfășurate în fiecare lună.

De asemenea, Consiliul Local este reprezentat de 3 comisii de specialitate după cum urmează:

- Comisia pentru programe de dezvoltare economică-socială, buget finanțe, administrarea domeniului public și privat al comunei, agricultură, gospodărire comunală, servicii și comerț;
- Comisia pentru învățământ, sănătate, cultură, protecția socială, activități sportive și de agrement, protecția mediului;
- Comisia pentru administrația publică locală, juridică, apărarea ordinii și liniștii publice a drepturilor cetățenilor.

Consiliul Local Smârdioasa este format din 11 consilieri, iar structura politică este următoarea:

Partid	Număr consilieri
Partidul Național Liberal	7
Partidul Social Democrat	3
Partidul Mișcarea Populară	1

Tabelul nr. 12 – Consiliul local Smârdioasa

Sursa: Primăria Smârdioasa

Primarul și viceprimarul comunei au obligația de a organiza, pe baza măsurilor stabilite de Consiliul local, îndeplinirea integrală a sarcinilor de serviciu, îmbunătățirea continuă a activității personalului din aparatul de specialitate, asigurând întărirea disciplinei în muncă, exercitând un control permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor prevăzute în programele de activitate săptămânale, lunare și de perspectivă.

Conform organigramei, structura primăriei comunei Smârdioasa este:

Compartiment/Serviciu/Birou	Număr persoane / posturi
Primar	1
Viceprimar	1
Secretar general	1
Consilier personal al primarului	1
Contabilitate	2
Impozite și taxe	1
Audit	1
Urbanism	1
Stare civilă	1
Registru Agricol	1
Asistență socială	1
Situații de Urgență	1
Pază	1
S.C. Piața Agroalimentară	5
Administrativ Deservire	4

Tabelul nr. 13 – Organigrama Primăriei Smârdioasa

Sursa: Primăria Smârdioasa

Personalul din aparatul de specialitate își desfășoară activitatea pe bază de programe de activitate, sub îndrumarea primarului, viceprimarului și secretarului.

Periodic, primarul, viceprimarul și secretarul general realizează instruirea personalului din aparatul de specialitate în probleme profesionale, pe plan local.

Principalele atribuții și sarcini specifice ce revin aparatului de specialitate în domeniul administrației publice locale sunt:

- întocmește lucrările pregătitoare privind organizarea și desfășurarea alegerilor generale și locale;

- elaborează proiectele programelor de dezvoltare economico-socială, urmărind îndeplinirea obiectivelor prevăzute în programele aprobate;
- asigură primirea și transmiterea spre rezolvare persoanelor competente a cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor, urmărind soluționarea lor și expedierea în termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- organizează primirea în audiență a cetățenilor de către primarul, viceprimarul și secretarul comunei și urmăresc rezolvarea problemelor ridicate;
- inițiază acțiuni de popularizare a legilor și a celorlalte acte normative;
- înregistrează, repartizează și expediază corespondența și urmăresc rezolvarea ei în termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- asigură evidența, păstrarea și conservarea documentelor secrete de stat și de serviciu;
- asigură folosirea documentelor și eliberarea de certificate, copii și extrase de pe documentele ce le dețin, în condițiile prevăzute de lege;
- ia măsuri cu privire la selecționarea și conservarea arhivei instituției și asigură păstrarea materialului selectat la Arhivele Statului;
- sesizează de îndată conducerea instituției, Consiliul Local și organul local de poliție în caz de pierdere, alterare, distrugere sau sustragere a documentelor secret de serviciu sau de transmitere ori divulgare a unor informații sau alte date având acest caracter;
- răspunde de aplicarea legii cu privire la confecționarea și folosirea sigiliilor și a ștampilelor;
- asigură paza bunurilor publice și a locuințelor din comună cu ajutorul paznicilor, conform hotărârii de Consiliu Local.

Primăria își desfășoară activitatea într-o clădire construită în anul 1938, cu următoarele dotări:

- 8 calculatoare desktop
- 2 laptopuri
- 3 multifuncționale
- 6 camere de supraveghere

De asemenea, primăria dispune de:

- 2 autoturisme
- 1 tractor U 650
- 1 tractor MAT
- 1 buldoexcavator
- 1 tractor belarus
- 3 motocositoare
- 1 mașină de tuns gazon

- 1 motofierăstrau
- 1 generator
- 1 atomizor

În anul 2021 a fost reabilitat sediul primăriei. S-au efectuat următoarele lucrări: pardoseli de gresie, plintă din gresie, uși din PVC, tencuieli interioare driscuite, ferestre PVC, zugrăveli lavabile, tencuială decorativă, turnat șapă, parchet, plintă parchet, vopsirea streșinei înfundate, vopsire pereți în ulei, placare faianță-grup sanitar, placare scări cu gresie, montat corpuri iluminat, montat prize, montat întrerupătoare, montat cablu electric, montat centrală termică, vopsitorie învelitoare din tablă, montat coș fum, montat calorifere.

Conform informațiilor financiare pe ultimii trei ani, Primăria comunei Smârdioasa a reușit să administreze cu eficiență banii publici așa cum reiese din tabelul de mai jos:

Situația financiară a bugetului local:

	2019 - Lei-	2020 - Lei-	2021 - Lei-
Venituri totale realizate	6041320	8587709	4223479
Cheltuieli totale realizate	6042828	7525256	4285847

Tabelul nr. 14 – Bugetul local

Sursa: Primăria Smârdioasa

Comuna Smârdioasa face parte din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (A.D.I.) Managementul Deșeurilor Teleorman și A.D.I. Câmpia Boianului.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and a drop shadow. The scroll is unrolled in the center, revealing the text "ANALIZA SWOT" in white, bold, serif capital letters.

ANALIZA SWOT

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunități)

Threats (amenințări).

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

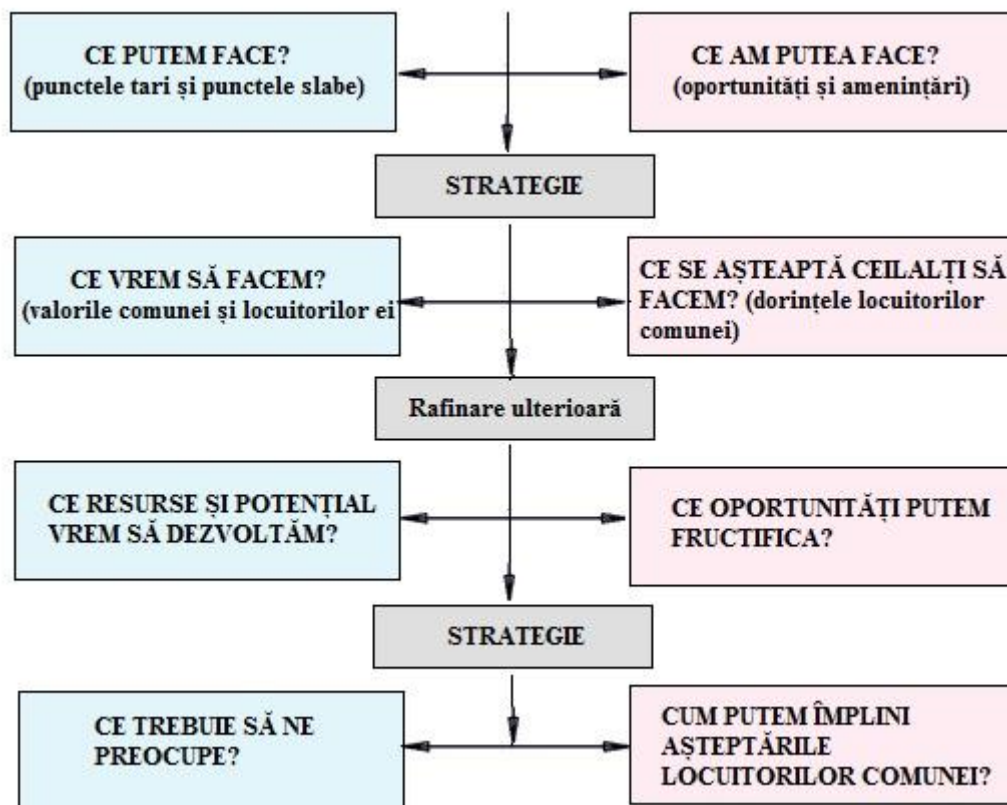
Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluții defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluții economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții.

Unele “oportunități” și “amenințări” vor apărea din “punctele tari” și “punctele slabe” ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale. Implicații sociale atât ale punctelor forte, cât și ale punctelor slabe determină semnificativ dezvoltarea economică ulterioară a comunei.

Întrebări cheie care îndrumă analiza strategică:

Analiza SWOT are o deosebită utilitate în procesul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a comunității, permițând o mai bună gestionare a resurselor și relațiilor de intercondiționare. Totodată, prezentând în mod sintetic atât problemele, cât și realizările comunității, analiza SWOT permite înțelegerea rapidă, simultană și integrată a legăturilor dintre elementele pozitive și negative ale comunității.

În urma analizelor generale și sectoriale, pentru perioade semnificative din evoluția economico-socială a comunei Smârdioasa, se pot sistematiza următoarele elemente ale analizei SWOT.

4.1 Caracterizarea demografică

Puncte tari	Puncte slabe
• ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; • rata redusă a infracționalității; • buna relaționare între populație; • disponibilitate de angajare în diferite meserii, în funcție de motivarea personală; • număr mare al persoanelor tinere apte de muncă; • structură echilibrată pe sexe, cu un ușor avantaj al sexului feminin; • dorința populației de a avea locuri de muncă pe teritoriul comunei sau în localitățile învecinate.	• îmbătrânirea populației; • scăderea natalității; • existența șomajului de lungă durată, care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați; • migrarea tinerilor spre centre urbane; • adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice din comună, la schimbările și provocările lumii actuale în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; • insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ; • migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special spre mediul urban și în străinătate; • capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.
Oportunități	Amenințări
• existența companiilor de creștere demografică la nivel național; • existența alocațiilor pentru creșterea copiilor; • existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc; • promovarea remigrației și	• menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane a populației tinere; • declinul demografic și îmbătrânirea populației comunității; • creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; • creșterea ratei divorțului cauzează un număr mare de familii monoparentale; • fenomenul de migrație separă

existența unor stimulente pentru aceasta; • modificarea mentalității persoanelor disponibilizate, prin abordarea de atitudini active pe piața muncii (căutarea unui loc de muncă, reconversie profesională); • implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale; • monitorizarea stării ocupaționale a populației; • organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună; • accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună.	membrii familiei pentru perioade lungi de timp; • creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; • amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative; • estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului.
---	---

4.2 Infrastructura

Puncte tari	Puncte slabe
• distanța mică față de municipiul Alexandria – aproximativ 16 km; • distanța relativ mică față de orașul Zimnicea – aproximativ 25 km; • existența accesului direct la transportul feroviar; • existența autobuzelor pentru efectuarea transportului public pe rutele Alexandria – Cervența și Alexandria - Zimnicea; • racordarea locuințelor la rețeaua de alimentare cu energie electrică; • rețea de iluminat public/stradal; • acces la internet și televiziune; • existența rețelelor de telefonie fixă și mobilă; • existența unui serviciu public de salubritate organizat la nivel local și concesionarea serviciului de colectare a deșeurilor către un agent economic autorizat; • existența unui serviciu de voluntariat pentru situații de urgență, care are un grad de dotare cu echipamente foarte bun și un număr suficient de voluntari; • structura lineară a spațiului locuibil, de-a lungul drumurilor ce străbat comuna, asigură accesibilitatea la căile de comunicații.	• infrastructură rutieră slab dezvoltată (străzi neasfaltate, trotuare lipsă); • lipsa rețelei de alimentare cu apă; • lipsa serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate; • lipsa unei rețele de transport și distribuție a gazelor naturale; • posibilități financiare reduse ale localnicilor pentru reabilitarea clădirilor; • inexistența surselor de energie „verde”; • conștientizare redusă a populației referitoare la colectarea selectivă.
Oportunități	Amenințări
• existența fondurilor nerambursabile din exercițiul financiar 2021-2027; • disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare; • asfaltarea drumurilor care străbat	• instabilitate legislativă națională în domeniu; • birocrație mare în cadrul instituțiilor de finanțare; • instabilitate macroeconomică; • influențele încă mari ale politicului în

comuna; • amenajare trotuare, șanțuri, alei pietonale; • introducerea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare; • înființare rețea de distribuție gaze naturale; • modernizare iluminat public stradal; • introducere sistem de supraveghere video în comună; • program de educare a populației pentru colectarea selectivă a deșeurilor; • creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu; • posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural.	domeniul acordării de finanțări nerambursabile; • apariția unor dificultăți în desfășurarea lucrărilor de infrastructură (condiții de trafic sau meteo); • creșterea riscului abandonării și degradării fondului construit, prin emigrarea temporară a populației în alte zone ale județului sau ale UE; • costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor, poate împiedica accesarea fondurilor europene; • mentalitatea de indiferență față de protecția mediului.
---	--

4.3 Educație

Puncte tari	Puncte slabe
• existența unităților de învățământ cu bune condiții de funcționare și implicarea cadrelor didactice; • resurse de dezvoltare personală și profesională prin deținerea bibliotecii comunale; • management școlar adecvat în unitățile de învățământ public; • personal didactic titular calificat; • existența unităților de învățământ pentru toate categoriile de copii de la ciclul preșcolar până la cel gimnazial; • elevi dotați pentru activitatea de performanță; • participarea cadrelor didactice la cursuri de formare pe o tematică diversă; • cadrele didactice au abilități în domeniul IT și preocupări pentru predarea lecțiilor asistată pe calculator; • conectarea la Internet; • menținerea stării de funcționare prin activități de întreținere și reparații periodice; • existența unui laborator IT dotat cu cele necesare dezvoltărilor de abilități adaptate la cerințele pieței de muncă; • finanțare din partea autorității publice locale pentru funcționare și alte activități extrașcolare.	• valorificarea insuficientă a datelor obținute în urma monitorizării și controlului activității didactice; • imposibilitatea motivării financiare a performanței școlare; • dificultățile apărute în desfășurarea normală a procesului educațional datorate situației pandemice; • existența abandonului școlar; • lipsa unui proiect cu finanțare externă; • nu există proiecte de parteneriat cu școli din UE; • inconsecvența în promovarea imaginii școlii în comunitate.
Oportunități	Amenințări
• modernizarea și dotarea școlilor; • modernizarea și dotarea grădinițelor; • construire sală de sport;	• scăderea interesului elevilor și profesorilor față de sectorul educațional este cauzat în cea mai mare parte de incoerența politicilor

• construire bazin didactic de înot; • realizarea de parteneriate și schimburi de experiență cu alte instituții educaționale din țară și din străinătate; • dezvoltarea parteneriatelor în domeniul public-privat în procesul educațional și de formare profesională; • preluarea modelului de bună practică de tipul "after-school"; • accesarea unor fonduri europene în vederea reabilitării și modernizării infrastructurii educaționale; • creșterea exigenței părinților față de serviciile pe care le oferă școala; • legislația muncii permite angajarea de către școală a personalului calificat pentru compartimentele deficitare; • existența multor proiecte POS-DRU pentru dezvoltarea personală; • paletă largă de oferte pentru proiectele de parteneriat; • asistență de specialitate în realizarea de proiecte de parteneriat; • deschiderea spre colaborare a instituțiilor și organizațiilor din comunitatea locală.	naționale și a unei salarizări încă deficitare pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar; • scăderea constantă a natalității cauzează dezechilibre în fluxul elevilor, creând o incertitudine la nivelul cadrelor didactice pe termen mediu și lung; • nu toți elevii au posibilitatea să-și procure auxiliare școlare; • existența unor necorelații între programele școlare de la învățământul primar cu cele de la învățământul gimnazial; • starea fizică precară a manualelor la unele obiecte; • creșterea numărului de elevi proveniți din familii monoparentale sau din familii emigrate în țările UE; • lipsa de timp a părinților conduce la o slabă implicare a familiei în viața școlii; • timpul limitat al părinților conduce la o slabă implicare a acestora în viața școlii.
---	--

4.4 Cultură, culte, sport și agrement

Puncte tari	Puncte slabe
• existența bisericilor pe raza comunei; • existența căminului cultural; • puternic patriotism local; • bună colaborare între biserică și administrația locală în ceea ce privește implicarea acestora în activitățile culturale ale comunității; • organizarea periodică de evenimente care susțin și promovează valorile culturale și tradiționale ale comunei (ex: Festivaluri, datini și obiceiuri); • tradiție pentru folclor manifestată prin jocuri populare; • organizarea zilei comunei; • existența Lacului Sărat, cu potențial piscicol și turistic.	• informare / participare scăzută a cetățenilor la acțiuni/ activități de interes cultural; • posibilități financiare reduse pentru tipărirea de broșuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural de pe raza comunei; • insuficientă preocupare pentru cunoașterea istoriei și a tradițiilor locale; • lipsa dotărilor aferente căminului cultural; • lipsa unei baze sportive pe raza comunei; • lipsa promovării potențialului zonei.
Oportunități	Amenințări
• stimularea creativității și inițiativei locale prin revigorarea și valorificarea tradițiilor culturale – artistice (serbări, hore etc); • construcția unui teren sintetic; • reabilitarea căminului cultural; • reabilitarea bisericilor; • amenajarea râului “Lacul Sărat” pentru pescuit sportiv și de agrement; • atragerea de surse de finanțare pentru conservarea și modernizarea obiectivelor culturale de pe raza comunei; • dezvoltarea programelor de înfrățire cu localități din țară și/ sau	• buget insuficient alocat activităților culturale; • îmbătrânirea populației active, migrația tinerilor și dezinteresul față de viața spiritual-culturală a comunității; • teama localnicilor față de investițiile turistice.

străinătate; • implicarea mai dinamică a instituțiilor de învățământ de pe raza comunei în desfășurarea activităților cu caracter cultural; • conștientizarea populației despre rolul și importanța culturii naționale în propășirea neamului nostru românesc; • parteneriate cu instituții culturale județene, naționale și europene în vederea unei mai bune cunoașteri și promovări a culturii naționale și europene; • organizarea de tabere de vară pentru elevi, studenți, cetățeni străini.	
---	--

4.5 Sănătate și asistență socială

Puncte tari	Puncte slabe
• existența și buna funcționare a dispensarului; • existența cabinetului stomatologic; • existența farmaciei umane; • existența dispensarului veterinar și a unei farmacii veterinare; • stare bună a construcțiilor care găzduiesc cabinetul medical și farmacia; • toți locuitorii sunt înscriși la un medic de familie; • profesionalismul medicilor de familie; • pondere mică a populației cu nevoi de asistare; • administrația locală asigură servicii pentru protecția socială; • distanța foarte mică față de Servicul de Ambulanță Alexandria.	• existența unui număr relativ mare de persoane vârstnice cu venituri mici; • inexistența unor servicii adresate persoanelor vârstnice sau/și cu dizabilități (îngrijiri la domiciliu/ centre de zi și centre de primire); • lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici; • lipsa locuințelor sociale pentru persoane sărace/ familii tinere care nu au posibilități financiare pentru achiziționarea de locuințe; • lipsa unui centru social (azil) pentru persoane vârstnice aflate în situații care nu le permit să-și asigure serviciile de îngrijire personală și a locuinței.
Oportunități	Amenințări
• existența fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea de activități economice servicii medicale; • construirea unui dispensar medical uman; • deschiderea autorității publice locale pentru atragerea de fonduri în nume propriu sau prin parteneriat public-privat în vederea modernizării și extinderii rețelei serviciilor medicale; • promovarea la nivel european și național a incluziunii sociale; • ajutoare financiare primite de la bugetele comunitare, naționale și locale pentru beneficiarii de servicii sociale;	• costuri ridicate ale serviciilor medicale; • imposibilitatea unor pacienți de a plăti anumite servicii medicale; • slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate; • costurile ridicate pot genera dificultăți în dotarea diverselor obiective de asistență socială care se doresc a fi înființate; • birocrăția excesivă cu privire la furnizarea de ajutoare sociale; • fraudarea fondurilor la nivel național de persoane ce nu pot fi beneficiari ai acestora; • creșterea fenomenului de migrare, duce la creșterea numărului

• dezvoltarea economică a comunei, care va permite îmbunătățirea nivelului finanțărilor care vor putea fi atrase la nivel local; • posibilitatea înființării unor structuri ale economiei sociale.	copiilor crescuți de bunici, alte rude, sau cu domiciliu multiple; • sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă.
--	---

4.6 Economia locală

Puncte tari	Puncte slabe
• potențial agricol ridicat; • potențial zootehnic bogat; • existența potențialului pentru obținerea produselor ecologice; • existența materiilor prime pentru industria alimentară: cereale și produse animaliere; • existența bazei de siloz moderne; • existența unui centru de vinificație; • existența resurselor piscicole, cu potențial atât alimentar, cât și turistic/de agrement; • sprijinul autorităților locale în vederea demarării unor investiții în plan local; • existența unei infrastructuri convenabile de comunicații; • amplasare teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră; • existența forței de muncă disponibilă în comună, multe persoane apte și doritoare de a lucra, specializate pe domenii; • existența agenților economici înregistrați care își au sediul sau punctele de lucru pe teritoriul comunei; • ponderea considerabilă a terenurilor agricole din totalul suprafeței comunei; • diversitatea redusă a domeniilor economice reprezentate de către agenții economici activi pe	• slaba reprezentare a comerțului și a serviciilor; • inexistența centrelor de înșămânțare artificială; • inexistența unor sisteme de irigații performante, care să contracareze seceta caracteristică zonei; • slaba valorificare a parteneriatului public-privat; • slaba diversitate a economiei locale; • fertilitate scăzută a solului, ceea ce generează o productivitate scăzută în agricultură; • interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților; • număr relativ scăzut al investitorilor străini din comună; • grad redus de asociere a proprietarilor agricoli; • lipsa promovării programelor de finanțare nerambursabile; • strategie neperformantă la nivelul comunei în ceea ce privește stimularea înființării de IMM-uri având ca rezultat nivelul redus de dezvoltare al acestui sector; • număr redus al locurilor de muncă pe piața locală; • experiență redusă/ lipsă de experiență a unor agenți

teritoriul comunei.	economici locali, în domenii de actualitate pentru afaceri - marketing și management; • migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european; • scăderea constantă a cererii – mare și ofertei – mare de servicii în plan local; • lipsa unei piețe agroalimentare.
Oportunități	Amenințări
• programe de sprijinire a înființării de grupuri de producători; • valorificarea sprijinului financiar oferit prin PNDR pentru dezvoltarea sectorului agricol; • cofinanțare din resurse guvernamentale a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rurale, a activităților generatoare de venit, a pregătirii resursei umane; • diversificarea activităților economice; • oportunități în înființarea de structuri de consultanță/ informare privind sistemele/ mecanismele de finanțare și creditare a sectorului economic; • promovarea și stimularea asociațiilor agricole în scopul exploatării intensive a terenurilor; • utilizarea tehnologiilor performante; • valorificarea terenurilor agricole degradate și nevaloroase; • cooperare între producătorii agricoli locali și agenții economici activi în domeniul industriei	• instabilitate legislativă, modificarea frecventă a economiei, legi stufoase; • politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); • criză economică mondială agravantă a situației economiei europene; • adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; • capacitate redusă de susținere financiară a modernizării; • perpetuarea agriculturii de subzistență; • invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare a unor fonduri substanțiale ale UE în ceea ce privește susținerea sectorului agricol; • condițiile UE dificile a fi îndeplinite de către agenții economici autohtoni, aspect care face ca, pentru majoritatea producătorilor agricoli din România, piața UE să fie

alimentare; • înființare piață de desfacere; • creșterea gradului de diversificare a agriculturii; • creșterea investițiilor străine în teritoriu.	inaccesibilă; • insuficientă pregătire în vederea accesării Fondurilor Structurale și de Coeziune; • fonduri străine pentru investiții relativ scăzute în raport cu necesarul; • profilul pur agricol al majorității satelor; • sistemul de achiziții împiedică câștigarea contractelor de către firmele locale fiind foarte restrictiv.
---	--

4.7 Administrația publică locală

Puncte tari	Puncte slabe
• experiența în administrație a primarului, consiliului local și personalului de specialitate; • existența personalului tânăr cu studii superioare în instituțiile publice; • actualizarea periodică a organigramei primăriei; • implicarea activă a instituțiilor publice - Primăria, în problemele comunității; • compartimentul de informare a cetățenilor și relații publice care funcționează în cadrul Primăriei al comunei Smârdioasa ca interfață principală între instituție și cetățeni; • aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică; • existența instituțiilor de bază, protecție civilă și ordine publică; • existența compartimentului ISU dotat la standarde europene; • deschiderea administrației actuale către investiții; • existența logisticii necesare desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice; • transparența în recrutarea și în promovarea personalului; • existența unui program de contabilitate și salarii; • existența unei clădiri dotate pentru desfășurarea activității personalului;	• legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative; • aplicarea legilor, uneori în moduri diferite, ca urmare a necorelării normelor metodologice; • rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției; • insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei; • existența unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și funcționari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare, precum și de menținere a unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică; • posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici; • încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție.

• implementarea măsurilor de acces liber la informații (pagină web, afișaje la Primărie).	
Oportunități	Amenințări
• construire sediu primărie; • programe de specializare și formare profesională; • promovarea modelelor de bune practici prin transfer de tehnologie și parteneriate la nivel național și internațional; • reducerea birocrăției prin implementarea de programe e-guvernare; • dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate; • creșterea autonomiei locale în actul administrativ; • posibilitatea accesării de fonduri guvernamentale și europene pentru organizarea de sesiuni de instruire pe diverse domenii de activitate; • implementarea de proiecte de mediatizare a legislației; • aplicarea principiului transparenței în activitatea instituțiilor publice.	• practicarea unor politici discriminatorii în alocarea resurselor locale; • nemulțumiri manifestate de către populație generate de măsurile economice și sociale luate de Guvern; • schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient; • fonduri insuficiente; • riscul eșecului în realizarea și finalizarea unor proiecte; • refuzul achitării unor taxe și impozite.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge showing a dark orange binding. The text is centered on the scroll in a white, serif, all-caps font.

**POLITICI
ÎNTRERINSE ÎN
TERITORIU**

5. POLITICI ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU**5.1 Proiecte realizate**

În ultimii ani comuna Smârdioasa a desfășurat următoarele proiecte de dezvoltare:

Nr. Crt.	Denumirea investiției	Valoarea de investiție	Surse de finanțare
1.	Modernizare prin asfaltare drumuri de interes local în comuna Smârdioasa județul Teleorman. Lungimea totală a străzilor 7241, 58 m	7.023.856,76 lei	Buget Local și PNDL
2.	Achiziție tablete pentru uz școlar, cu acces la internet, pentru desfășurarea activităților didactice în mediul on-line, în comuna Smârdioasa, județul Teleorman -190 buc	170.621,84 lei	Buget Local
3.	Modernizare prin pietruire drumuri de interes local în comuna Smârdioasa, județul Teleorman	501.913,7 lei	Buget Local
4.	Construire casă praznicar în comuna Smârdioasa, județul Teleorman	234.000 lei	Buget Local
5.	Lucrări de întreținere și reparații drumuri comunale 13962 mp	400.000 lei	Buget Local
6.	Lucrări de amenajare grupuri sanitare conform standardelor în vigoare la Grădinița Șoimu, județul Teleorman	38.000 lei	Buget Local
7.	Amenajare grupuri sanitare exterioare conform standardelor în vigoare la Școala Smârdioasa	-	Buget Local
8.	Reabilitare și modernizare cazan comunal și groapă de tescovină sat Șoimu	50.000 lei	Buget Local
9.	Împrejmuire cu gard beton la cimitir Șoimu	14.490 lei	Buget Local
10.	Lucrări de împrejmuire cu gard Praznicar, în comuna Smârdioasa, județul Teleorman	138.000 lei	Buget Local

11.	Sală de mese la casa parohială din satul Șoimu	12513,9 lei	Buget Local
12.	Reabilitare sediu primărie	322.553,28 lei	Buget Local
13.	Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale-extravilan	-	Buget De Stat
14.	Modernizare iluminat public stradal	-	Buget Local
15.	Reabilitare și dotare parc comunal	-	Buget Local

5.2 Proiecte de investiții depuse prin CNI, Anghel Saligny

Nr. crt	Denumirea investiției	Buget local	Anghel Saligny	CNI
1.	Înființare rețele de apă potabilă și gospodărire de apă și rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Smârdioasa, județul Teleorman	X	X	
2.	Modernizare infrastructura de transport în comuna Smârdioasa , județul Teleorman	X	X	
3.	Reabilitare, modernizare, dotare și extindere a așezământului cultural din localitatea Smârdioasa, str. Principala, nr.124, comuna Smârdioasa, județul Teleorman	X		X
4.	Construire sediu primărie - comuna Smârdioasa	X		X
5.	Rețea de alimentare cu gaze naturale	-	-	-
6.	Consolidare, reabilitare, restaurare și dotare a Parohiei Sfinții Voievozi din comuna Smârdioasa, județul Teleorman	X		X
7.	Consolidare, reabilitare, restaurare, dotare și extindere a Parohiei Sfânta Cuvioasa Parascheva din satul Șoimu, comuna Smârdioasa, județul Teleorman	X		X
8.	Construire teren sintetic sport multifuncțional	X		
9.	Îndiguire și consolidare de mal pe râul „Lacul Sărat” din satul Șoimu, comuna Smârdioasa, județul Teleorman	X		X
10.	Reabilitare, modernizare și dotare Școala cu clasele I-IV din satul Șoimu	X		
11.	Construire casă praznicală la Biserica Sfinții Voievozi din Smârdioasa, județul Teleorman	X		X
12.	Sistem centralizat de alimentare cu apă și sistem centralizat de canalizare menajeră în localitatea Smârdioasa, satele Smârdioasa și Șoimu, județul Teleorman	X		X
13.	Construire dispensar uman în localitatea Smârdioasa, str. Toamnei nr. 4, comuna Smârdioasa	X		X

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge showing a small loop and the bottom edge showing a larger loop. The text "DIRECȚII DE DEZVOLTARE" is centered on the scroll in a white, serif, all-caps font.

**DIRECȚII DE
DEZVOLTARE**

6. DIRECȚII DE DEZVOLTARE

6.1 Direcții de dezvoltare

Comuna Smârdioasa își propune să dezvolte o economie locală bazată în principal pe valorificarea resurselor locale, agricultură, mediu, tradiții, și o incluziune socială armonioasă, pentru a crește nivelul de trai al comunității.

Prioritățile pe termen scurt pentru comuna Smârdioasa sunt modernizarea infrastructurii de transport, înființarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare, construirea unui dispensar uman, construirea unui sediu de primărie și reabilitarea căminului cultural și a Bisericii Sfânta Parascheva.

Obiectivele specifice, corelate cu prioritățile de finanțare:

- Creșterea atractivității comunei și dezvoltarea durabilă a comunei prin îmbunătățirea infrastructurii;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru îmbunătățirea calității vieții prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale;
- Stimularea dezvoltării economice în zonă pentru creșterea nivelului de trai al populației.

DOMENII MAJORE DE ACȚIUNE ÎN CADRUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE:

- Modernizarea infrastructurii de transport;
- Dezvoltarea și modernizarea rețelelor de utilități;
- Dezvoltarea serviciilor publice și eficientizarea activității administrației publice locale din comună;
- Creșterea calității și accesului la servicii publice;
- Dezvoltarea infrastructurii de învățământ;
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate;
- Dezvoltarea infrastructurii de sport și agrement.

DOMENII PRIORITARE ALE DEZVOLTĂRII LOCALE ÎN COMUNA SMÂRDIOASA ÎN PERIOADA 2021 – 2027

➤ 1. Dezvoltarea infrastructurii locale de bază (căi rutiere, utilități)

Dezvoltarea infrastructurii de transport reprezintă o condiție necesară pentru implementarea cu succes a celorlalte priorități de dezvoltare ale comunei, contribuind la creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor, la integrarea zonei cu rețeaua trans-europeană de transport, la combaterea izolării zonelor subdezvoltate și, nu în ultimul rând, la dezvoltarea infrastructurii de transport locale și județene.

O infrastructură de transport eficientă, conectată la rețeaua europeană de transport contribuie la creșterea competitivității economice, facilitează integrarea în economia europeană și permite dezvoltarea de noi activități pe piața internă.

De asemenea, investițiile în infrastructura de transport determină creșterea gradului de mobilitate a persoanelor și bunurilor, iar corelarea cu investițiile în sănătate, educație și servicii sociale va determina o creștere a adaptabilității populației la nevoile pieței forței de muncă de la nivel local/județean.

❖ *Domeniul de intervenție 1.1: Modernizarea infrastructurii locale de transport rutier*

- Modernizarea rețelei de drumuri de interes local
- Amenajare trotuare, șanțuri și alei pietonale

❖ *Domeniul de intervenție 1.2: Modernizarea și extinderea infrastructurii locale de bază (utilități și investiții pentru creșterea calității vieții)*

- Înființare sistem de distribuție gaze naturale
- Înființare sistem centralizat de alimentare cu apă
- Înființare sistem centralizat de canalizare menajeră
- Construire teren sintetic
- Îndiguire și consolidare de mal pe râul „Lacul Sărat”
- Amenajare râul „Lacul Sărat” pentru pescuit sportiv și agrement

❖ *Domeniul de intervenție 1.3: Modernizarea sistemului de iluminat public*

- Modernizarea rețelei de iluminat public stradal prin utilizarea de mijloace de iluminat eficiente energetic

❖ *Domeniul de intervenție 1.4: Înființarea sistemului de supraveghere video*

- Înființarea sistemului de supraveghere video a domeniului public

❖ *Domeniul de intervenție 1.5: Înființare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice*

- Înființarea stațiilor de reîncărcare pentru vehiculele electrice

➤ **2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale**

Calitatea educației și a reformei educaționale sunt afectate de infrastructură insuficientă, de motivația personalului (salarii mici) și de situația materială slabă a populației.

Discrepanțele educaționale între mediul rural și mediul urban sunt încă evidente, școala în mediul rural confruntându-se în mod special cu probleme grave: starea precară a clădirilor, lipsa cadrelor didactice în multe din zonele rurale, distanțe mari până la școală, dificultăți în a participa la formele secundare de învățământ, plasate predominant la oraș.

❖ *Domeniul de intervenție 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de învățământ și a serviciilor educaționale, prin reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea acestora*

- Modernizare, dotare și extindere a Școlii Gimnaziale
- Reabilitare, modernizare și dotare a Școlii cu clasele I- IV
- Reabilitare, modernizare și dotare a grădiniței

❖ *Domeniul de intervenție 2.2: Construire sală de sport și bazin de înot*

- Construire sală de sport cu tribună 180 locuri
- Construire bazin didactic de înot
- Complex sportiv la stadionul din comună

➤ **3. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sociale (sănătate, servicii sociale)**

Îmbunătățirea infrastructurii sociale presupune crearea premiselor necesare pentru asigurarea populației cu servicii esențiale, contribuind astfel la atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale, prin îmbunătățirea

infrastructurii serviciilor de sănătate, educație, sociale și pentru siguranță publică în situații de urgență.

Serviciile de sănătate se confruntă cu probleme operaționale și ca urmare a echipamentelor și utilităților depășite tehnic și moral.

❖ *Domeniul de intervenție 3.1: Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale prin înființarea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea acestora*

- Construire azil de bătrân
- Proiecte sociale cu activități alternative care să vizeze îmbunătățirea situației actuale a grupurilor vulnerabile
- Creșterea calității vieții copiilor și persoanelor adulte aflate în sisteme publice de asistență și protecție socială

❖ *Domeniul de intervenție 3.2: Îmbunătățirea sistemului medical la nivelul comunei*

- Construire dispensar uman

➤ **4. Modernizarea și dezvoltarea culturii și a cultelor**

❖ *Domeniul de intervenție 4.1: Reabilitarea, modernizarea căminului cultural*

- Reabilitarea, modernizarea, dotarea căminului cultural și extinderea acestuia

❖ *Domeniul de intervenție 4.2: Reabilitarea, restaurarea și dotarea parohiilor*

- Consolidare, reabilitare, restaurare, dotare și extindere a Parohiei Sfinții Voievozi
- Consolidare, reabilitare, restaurare, dotare și extindere a Parohiei Sfânta Cuvioasă Parascheva
- Construire casă praznicală

➤ **5. Dezvoltarea unei administrații publice moderne, capabilă să răspundă cerințelor cetățenilor comunei Smârdioasa**

❖ *Domeniul de intervenție 5.1: Diversificarea și îmbunătățirea serviciilor publice*

- Îmbunătățirea serviciilor oferite prin consultarea cetățenilor
- Digitalizarea serviciilor în interesul cetățeanului
- Îmbunătățirea relației furnizor servicii publice - cetățeni

❖ *Domeniul de intervenție 5.2: Modernizarea administrației publice locale*

- Construirea unui sediu al primăriei
- Digitalizare sediu primărie
- Achiziție utilaje pentru dotarea compartimentului Administrativ Deservire
- Achiziție buldoexcavator
- Adaptarea anuală a organigramei și a regulamentului de organizare și funcționare pentru a se conforma flexibil și eficient schimbărilor legislative
- Îmbunătățirea comunicării și schimbului de informații pe diferite niveluri de competență internă și cu diferite instituții
- Formarea continuă, managerială și profesională, a funcționarilor publici
- Consolidarea colaborării – la nivelul compartimentelor
- Informatizarea sistemului informațional și de comunicare internă

❖ *Domeniul de intervenție 5.3: Asigurarea și promovarea transparenței actelor administrative și comunicarea operativă cu cetățenii*

- Diversificarea și consolidarea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional și încurajarea realizării activităților ce vizează democrația locală și participarea cetățenească la nivelul autorităților locale
- Diversificarea și modernizarea sistemelor de informare a cetățenilor
- Asigurarea accesului permanent la informațiile publice și elaborarea unor programe de informare a opiniei publice care să vizeze o mai bună cunoaștere a rolului și atribuțiilor instituțiilor
- Promovarea în zona comunei Smârdioasa a fondurilor structurale și a programelor finanțate prin acestea

6.2 Planul local de acțiune

Pentru implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Smârdioasa instrumentul utilizat este planul local de acțiune.

Planul local de acțiune cuprinde lista proiectelor prioritare, inclusiv sursele de finanțare, identificate sau estimate, precum și perioada de implementare a proiectelor.

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe **termen scurt și mediu**, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a Țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:

- ✓ responsabilitatea asumării sarcinilor,
- ✓ calendarul desfășurării acțiunilor,
- ✓ resursele alocate,
- ✓ metodele de monitorizare și evaluare.

Planul Local de Acțiune (PLA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare (SDL).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

PLA va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Smârdioasa, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării

comunității locale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Situația dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice a fost analizată în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico - sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Smârdioasa.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite.

La nivel temporal, pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate:

- a. Planul de dezvoltare (planificarea activităților)
- b. Planul de executare (implementarea activităților)
- c. Planul de monitorizare (evaluarea activităților)

Pentru a asigura o dezvoltare încheată a comunei Smârdioasa suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

- ✓ Administrația Locală (primăria) și Consiliului Local, care trebuie să-și reia planificarea dezvoltării instituționale pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
- ✓ Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
- ✓ Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, asigurând suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Planul de acțiune cuprinde:

- ✓ programul de management, care planifică o serie de activități de organizare și inițiere a implementării, apoi urmărind evoluția implementării să ia măsurile cuvenite.
- ✓ modul de implementare în care competențele și atribuțiile sunt grupate pe structuri de implementare, grupate pe funcții ale structurii manageriale: previziune, organizare, coordonare, antrenare.

- ✓ etapele implementării strategiei de dezvoltare locală la nivelul administrației locale. Planul anual este stabilit de Consiliul Local prin stabilirea priorității de realizarea a obiectivelor și măsurilor programate conform criteriului: presiune - stare - răspuns.

Acest criteriu se aplică astfel:

- ✓ se măsoară presiunea necesității îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit la momentul inițial; această presiune se cuantifică pe nivelurile: maximă, medie, mică
- ✓ se evaluează situația inițială, de fapt, stadiul în care se află acțiunea (studiu de fezabilitate, studiu de impact, elaborare proiect, implementare etc.)
- ✓ se presupune aplicarea măsurii
- ✓ se măsoară starea ipotetică finală, care se cuantifică sub formă de răspuns.

Planul Local de Acțiune, prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile, astfel: în procesul de dezvoltare să poată fi evaluată continuu complexitatea factorilor SEMT (social-economic-mediu-tehnologic) prin indicatorii de dezvoltare durabilă (dimensiuni ale durabilității) selectionați ca relevanți pentru comuna Smârdioasa. Utilitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei.

Pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei Smârdioasa suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

- ✓ Administrația Locală (primăria) și Consiliului Local, care trebuie să-și reia planificarea dezvoltării instituționale pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
- ✓ Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
- ✓ Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, asigurând suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt:

1. Funcția de previziune - cuprinde activități care privesc:

- ✓ realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii 2021 - 2027
- ✓ întocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelor care au un grad ridicat de certitudine

- ✓ elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost-beneficiu etc. care să fundamenteze modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor

2. Funcția de organizare - cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate astfel: persoane individuale, agenți economici, grupuri și comitete, primărie, comisii de specialitate din consiliul local.

3. Funcția de coordonare - cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de mai sus (previziune și organizare).

4. Funcția de antrenare - cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală.

5. Funcția de control și evaluare - cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a se elimina rămănerile în urmă. Se vor determina cauzele care determină abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea abaterilor și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

În vederea realizării Planului Local de Acțiune, primăria comunei Smârdioasa, ca autoritate publică locală, trebuie să-și întărească capacitatea instituțională la toate nivelele de decizie și execuție, aceasta presupune atragerea și furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar și analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilităților.

Pentru a putea fi rezolvate problemele curente, cât și cele ce pot apare în viitor Administrația publică locală trebuie să adopte un management eficient.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durată în care Administrația publică trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației.

În acest sens o principală preocupare a managerului primăriei este de armonizare a procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește relația cu cetățeanul, primăria comunei Smârdioasa a demarat un amplu proces de consultare a opiniei cetățenilor, cu privire la obiectivele strategice din perioada 2021-2027.

6.3 Consolidarea capacității instituționale a Primăriei

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Administrația Publică Locală, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

- ✓ Dezvoltarea durabilă a comunității se va realiza cu ajutorul unirii eforturilor tuturor locuitorilor pentru soluționarea problemelor comune;
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii comunității (apă, canalizare, gaze etc.);
- ✓ Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget;
- ✓ Elaborarea, aprobarea și controlul strict asupra executării bugetului.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:

- ✓ Organizarea licitațiilor de cumpărare pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din banii publici;
- ✓ Stoparea creșterii volumului de cheltuieli, inclusiv prin reducerea numărului de personal angajat în instituțiile bugetare, acolo unde este cazul;
- ✓ Sporirea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltuieli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare;
- ✓ Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Consolidarea finanțelor publice:

- ✓ Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice și culturale ale populației, pentru dezvoltarea teritoriului subordonat;
- ✓ Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar;
- ✓ Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local;
- ✓ Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca forță motrice a economiei de piață.

Stabilirea și promovarea parteneriatului:

- ✓ Sprijinirea organizațiilor nonguvernamentale care își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului;
- ✓ Participarea la proiecte investiționale comune cu sectorul economic în domeniile social, cultural și de mediu.

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

Dezvoltarea managementul resurselor umane

- ✓ Preocuparea autorității locale pentru pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei.

Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională

- ✓ Identificarea unui sistem de training adecvat;
- ✓ Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
- ✓ Corelarea necesităților cu potențialul uman existent.

Utilizarea eficientă a resurselor umane

- ✓ Identificarea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine internă;
- ✓ Personalul să lucreze în domenii de activitate bine definite.

Creșterea responsabilității și a independenței profesionale

- ✓ Responsabilitatea funcționarilor publici în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ Conștientizarea importanței activității fiecărui angajat;
- ✓ Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
- ✓ Acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiența și competitivitatea activităților depuse.

Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean

- ✓ Serviciul public orientat în folosul cetățeanului;
- ✓ Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confrunțați cetățenii și agenții economici;
- ✓ Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
- ✓ Comunicare operativă cu cetățenii comunei;
- ✓ Implementarea unui sistem de management al calității.

Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice

- ✓ Administrarea corespunzătoare a banilor publici;
- ✓ Programarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- ✓ Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte și programe cu finanțare nerambursabilă.

Dezvoltarea managementul informațiilor

- ✓ Analizarea nevoilor în domeniul software;
- ✓ Corelarea și integrarea bazelor de date din primărie.

6.4 Proiecția financiară

Un manager este interesat, în cele din urmă, de aspectele financiare ale proiectului în care se implică, oricât de interesantă și de inovatoare este realizarea unui proiect.

De aceea, trebuie acordată toată atenția documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiului de fezabilitate și proiectului tehnic (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp - de regulă următorii câțiva ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Smârdioasa.

O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului.

Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic.

Este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze.

În cazul în care acest moment este mai îndepărtat în realitate decât s-a presupus inițial, s-ar putea ca rentabilitatea proiectului să nu mai fie cea scontată. Atunci când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare.

Un volum prea mare va ține resurse immobilizate în mod inutil, în timp ce un volum prea redus creează riscul unor întreruperi forțate ale realizării proiectului. Va trebui să se poată justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului. În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute.

De aceea s-a stabilit că planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat datorită schimbărilor legislației. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii ani nu se poate exprima exact.

Repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permită măcar asigurarea unui buget minim de funcționare.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge showing a small loop and the bottom edge showing a larger loop. The text "PROIECTE DE DEZVOLTARE" is centered on the scroll in white, bold, uppercase letters.

**PROIECTE DE
DEZVOLTARE**

7. PROIECTE DE DEZVOLTARE

Direcții de dezvoltare	Obiective strategice	Măsuri	Activitate (proiecte)
1. Dezvoltarea infrastructurii locale de bază	Creșterea accesibilității comunității la servicii de bază	Modernizarea infrastructurii locale de transport rutier	Modernizare prin asfaltare drumuri de interes local
			Amenajare trotuare, șanțuri și alei pietonale
		Înființare sistem de alimentare cu apă și sistem de canalizare	Sistem centralizat de alimentare cu apă și Sistem centralizat de canalizare menajeră
		Înființarea rețelei de distribuție gaze naturale	Înființare rețele de distribuție gaze naturale
		Modernizare sistem de iluminat public	Modernizare iluminat public stradal
		Înființarea și extinderea sistemului de supraveghere video	Sistem de supraveghere video în comuna Smârdioasa, județul Teleorman
		Înființare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice	Înființare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice
		Dezvoltare infrastructură de recreere și sport	Construire teren sintetic în comuna Smârdioasa
			Îndiguire și consolidare de mal pe râul „Lacul Sărat” din satul Șoimu
			Amenajare râul „Lacul Sărat” pentru pescuit sportiv și agrement
2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale	Modernizarea infrastructurii școlare la nivelul comunității	Dezvoltarea infrastructurii de învățământ	Modernizare, dotare și extindere a Școlii Gimnaziale din comuna Smârdioasa, Teleorman

			Reabilitare, modernizare și dotare a Școlii cu clasele I- IV din comuna Smârdioasa, sat Șoimu, județul Teleorman
			Reabilitare, modernizare și dotare a grădiniței din comuna Smârdioasa, județul Teleorman
			Reabilitare, modernizare și dotare a grădiniței din comuna Smârdioasa, sat Șoimu, județul Teleorman
			Demolare și construire Școala corp C1+C2+C3, în satul Șoimu, comuna Smârdioasa, județul Teleorman, prin Programul național „Școli sigure și sănătoase”
		Construire sală de sport	Construire sală de sport cu tribună 180 locuri
			Construire bazin didactic de înot
			Complex sportiv la stadionul din comuna Smârdioasa, județul Teleorman
3. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sociale (sănătate, servicii sociale)	Creșterea accesului la servicii de sănătate	Înființarea și modernizarea infrastructurii serviciilor sociale	Construire dispensar uman în comuna Smârdioasa
			Construire azil de bătrân
4. Modernizarea și dezvoltarea culturii și a cultelor	Creșterea accesului la servicii culturale	Reabilitarea, modernizarea căminului cultural	Reabilitare, modernizare, dotare și extindere a așezământului cultural din localitatea Smârdioasa, strada

		Reabilitarea, restaurarea și dotarea parohiilor	Principală, nr. 38, comuna Smârdioasa județul Teleorman
			Consolidare, reabilitare, restaurare, dotare și extindere a Parohiei Sfinții Voievozi din comuna Smârdioasa, județul Teleorman
			Consolidare, reabilitare, restaurare, dotare și extindere a Parohiei Sfânta Cuvioasă Parascheva din satul Șoimu, comuna Smârdioasa, județul Teleorman
			Construire casă praznicală în comuna Smârdioasa, județul Teleorman
5. Dezvoltarea unei administrații publice moderne	Dezvoltarea administrației publice locale	Modernizarea administrației publice locale	Construire sediu primărie
			Digitalizare sediu primărie, prin Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 apel de proiect PRSM/ID/1/1/1.2/B
			Achiziție de utilaje pentru dotarea compartimentului Administrativ Deservire din cadrul Primăriei Smârdioasa
			Achiziție buldoexcavator

A large, stylized orange scroll graphic with a dark brown border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge curving to the right and the bottom edge curving to the left. The text "SURSE DE FINANȚARE" is centered on the scroll in a white, bold, serif font.

SURSE DE FINANȚARE

8. SURSE DE FINANȚARE

Prin implementarea unor proiecte concrete, a căror susținere financiară poate fi asigurată din resurse proprii (bugetul local), din resurse externe (fonduri nerambursabile guvernamentale, fonduri nerambursabile europene, fonduri rambursabile – de tipul creditelor), poate fi posibilă dezvoltarea socio-economică a comunei Smârdioasa. De asemenea, există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, varianta susținută de statele europene dezvoltate. Luând în considerare contextul socio-economic prezent, cea mai bună variantă ar fi o combinație între variantele prezentate anterior.

Așadar, pentru Comuna Smârdioasa, fondurile europene vor constitui un instrument important care va putea fi utilizat pentru dezvoltarea locală și consolidarea competitivității.

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură, activități cu caracter social etc).

Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii identificăm următoarele tipuri de finanțări:

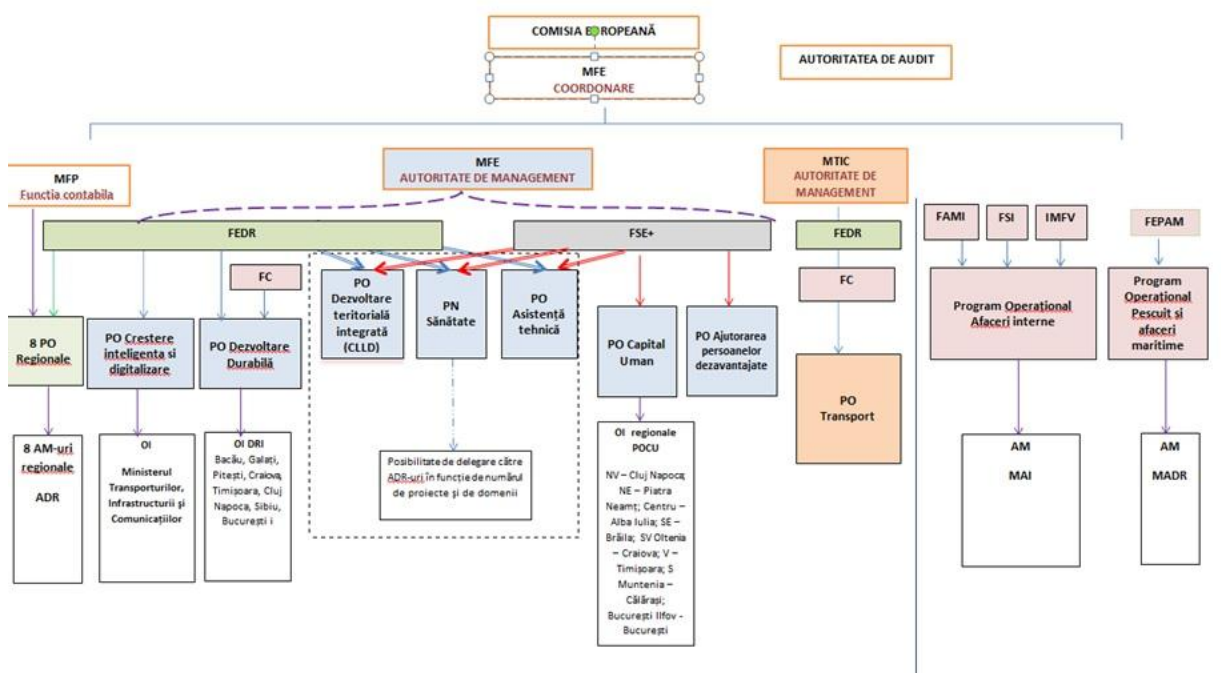
a) Fonduri Structurale și de Coeziune care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;

b) Fonduri de la bugetele naționale

c) Alte finanțări nerambursabile care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusiv de la Uniunea Europeană)

Fonduri structurale și de coeziune

Structura instituțională de gestionare a fondurilor europene 2021-2027

➤ POLITICA DE COEZIUNE

Politica de coeziune finanțează investiții care să contribuie la îndeplinirea celor 5 obiective principale stabilite pentru perioada 2021 – 2027, astfel:

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Analizând obiectivele specifice ale Politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și al economiei circulare.

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminară ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile-cadru pentru

aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021-2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus)

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

➤ **POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ:**

În noul exercițiu financiar din perioada 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare Rurală ar urma să fie abandonat din punct de vedere conceptual, ca urmare a apariției unui nou concept al Politicii Agricole Comune (PAC), și anume **Planul Strategic Național**.

Planul Strategic Național pentru perioada 2021 – 2027 cuprinde nouă obiective clare cu accent pe măsuri care să combată schimbările climatice, să protejeze mediul și biodiversitate, să creeze zone rurale mai dinamice.

Cele nouă obiective ale viitoarei Politici Agricole Comune pentru perioada 2021 – 2027 vizează:

1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Managementul durabil al resurselor
4. Conservarea peisajelor și a biodiversității
5. Sprijinirea reînnoirii generaționale
6. Dezvoltarea zonelor rurale
7. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
8. Venituri echitabile pentru fermieri

9. Creșterea competitivității

Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul financiar 2021 – 2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar 6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală – FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice.

Atenția sporită către obiectivul 2 ”Combaterea schimbărilor de mediu și climă” este confirmată încă odată de alocarea financiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR , 35% este adresat intervențiilor lor adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021 - 2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014 - 2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- 27% către Fondul Social European
- 15% către Fondul de Coeziune
- 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021 – 2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
3. Programul Operațional Transport (POT)
4. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare(POCIDIF)
5. Programul Operațional Sănătate (POS)
6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, **Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operațional Regionale**, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus.

Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021 – 2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)

- Axa Prioritară 1. O tranziție justă prin dezvoltarea antreprenoriatului, IMM-urilor, cercetării și inovării și digitalizării
- Axa Prioritară 2. O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse
- Axa Prioritară 3. O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare
- Axa Prioritară 4. O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată
- Axa Prioritară 5. Asistență Tehnică

2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

- Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare
- Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
- Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate
- Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

3. Programul Operațional Transport (POT)

- Axa Prioritară 1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
- Axa Prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
- Axa prioritară 3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

- Axa prioritară 4. îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Axa prioritară 5. îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
- Axa prioritară 6. îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Axa prioritară 7: dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
- Axa prioritară 8: creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
- Axa prioritară 9: creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
- Axa prioritară 10: asistență tehnică

4. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

- Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
- Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
- Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare
- Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband
- Axa prioritară 5. Instrumente financiare
- Axa prioritară 6. Creșterea capacității administrative

5. Programul Operațional Sănătate (POS)

- Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitale regionale
- Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
- Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
 - Investiții prioritare în infrastructură
 - Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice
 - Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
- Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

- Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical
- Axa prioritară 7 . Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

- Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- Axa Prioritară 2. Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară
- Axa prioritară 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- Axa prioritară 4. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- Axa prioritară 7. Antreprenoriat și economie socială
- Axa prioritară 8. Modernizarea instituțiilor pieței muncii
- Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)
- Axa prioritară 10. Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

- Axa Prioritară 1. Protejarea dreptului la demnitate socială
- Axa Prioritară 2. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale
- Axa prioritară 3. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Axa prioritară 4. Servicii de suport pentru persoane vârstnice
- Axa prioritară 5. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I)
- Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II)
- Axa prioritară 7. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
- Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)

- Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

- Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart
- Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
- Axa prioritară 5. O regiune accesibilă
- Axa prioritară 6. O regiune educată
- Axa prioritară 7. O regiune atractivă
- Axa prioritară 8. Asistență tehnică

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

- Axa Prioritară 1. Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTE și gestionarea PO
- Axa Prioritară 2. Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTE
- Axa Prioritară 3. Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTE

➤ Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027.

Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru **Mecanismul de Redresare și Reziliență** (MRR) la nivelul UE, România poate beneficia de aproximativ 29,2 miliarde de euro, compuse din 14,2 miliarde de euro sub formă de granturi și 14,9 miliarde de euro sub formă de împrumuturi.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

- Tranziția spre o economie verde
- Transformarea digitală

- Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă
- Coeziunea socială și teritorială
- Sănătate și reziliență instituțională
- Copii, tineri, educație și competențe

Surse de finanțare din bugetele naționale

- **PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.**

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr. 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A cu modificările și completările ulterioare.

Finanțator: Guvernul României

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului "Lucrări în primă urgență"

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

1. Subprogramul "Săli de sport"
2. Subprogramul "Bazine de înot"
3. Subprogramul "Complexuri sportive"
4. Subprogramul "Așezăminte culturale"
5. Subprogramul "Unități și instituții de învățământ de stat"
6. Subprogramul "Patinoare artificiale"
7. Subprogramul "Unități sanitare"
8. Subprogramul "Săli de cinema"
9. Subprogramul "Lucrări în primă urgență"
10. Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate"
11. Subprogramul "Drumuri de interes local și drumuri de interes județean"
12. Subprogramul "Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă"
13. Subprogramul "Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor"

➤ **PROGRAMUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII ANGHEL SALIGNY**

Programul „Anghel Saligny” are ca obiectiv modernizarea comunităților locale prin realizarea de investiții în infrastructura locală, drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale.

Programul se desfășoară în perioada 2021-2028 având o valoare de 50 de miliarde de lei.

Finanțator: Guvernul României

Obiectivul programului: obiectivul prioritar al Programului Anghel Saligny este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibe acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Activități eligibile: Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, inclusiv canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale;
- drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;
- poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice;
- sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a bransamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în

bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare.

Unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume.

MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

➤ **PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU**

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public.

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public.

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu.

Finanțator: Administrația Fondului pentru Mediu

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiect de investiții.

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

➤ **GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) ȘI NORVEGIENE**

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică
- cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității
- educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă
- cetățenie activă – societate civilă
- mediu și schimbări climatice

➤ **EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură**

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

Domenii finanțate: cultură și audiovizual

Mai multe informații: <https://www.europa-creativa.eu/>

➤ **PROGRAMUL LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei**

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021-2027 este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și reziliență la schimbările climatice – inclusiv prin tranziția către o energie curată –, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

Mai multe informații: <http://lifeprogram.ro/>

➤ **PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)**

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România - ROSENC

Obiective: reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat.

Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

Mai multe informații: www.rosenc.ro

➤ **ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL**

Este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 10 ani. Înființată în 2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultură, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Domenii finanțate: acțiuni culturale și editoriale

Mai multe informații: www.afcn.ro

Creditarea

Reprezintă o modalitate de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții, care implică un anumit grad de risc în ceea ce privește posibilitatea de rambursare a datoriilor, luând în considerare valoarea ridicată a costurilor aferente creditelor, dar și situația de incertitudine generată de criza financiară.

Parteneriat de tip public-privat

O altă opțiune viabilă care a luat naștere în condițiile restricțiilor bugetare, fiind gândite să exprime o modalitate de cooperare între entitatea publică și sectorul privat pentru furnizarea unor servicii de calitate, servind ca un instrument adecvat realizării de investiții publice.

Ca un prim beneficiu al parteneriatelor de tip public-privat se evidențiază faptul că acestea permit dezvoltarea de proiecte de interes public cu finanțare privată. În condițiile în care constrângerile bugetare sunt tot mai mari, controlul cheltuielilor publice este tot mai strict, aceste tipuri de parteneriate devin cea mai atractivă variantă de abordare a proiectelor publice.

Capacitatea financiară a unității administrativ teritoriale

Relevant pentru evaluarea capacității financiare generale a unității administrativ teritoriale este capacitatea acesteia de a genera venituri. Acest indicator contribuie la conturarea unei imagini clare asupra capacității financiare a unității administrative teritoriale.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în planul de acțiune este oportună atragerea de fonduri externe, întrucât suma destinată acestora este redusă în raport cu necesitățile de investire. De asemenea, fondurile provenite din bugetul local sunt extrem de limitate, disponibilitatea acestora fiind relativă, motiv pentru care nu este recomandată susținerea proiectelor din bugetul local.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the top edge showing a small loop and the bottom edge showing a larger loop. The text is centered on the scroll.

MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE

9. MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE

Etapă de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora, relative la dezvoltarea comunității.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei:

- ✓ evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat
- ✓ constatarea durabilității proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional principalii actori locali ai implementării strategiei vor fi:

- ✓ administrația locală (Consiliul Local, Primăria)
- ✓ agenții economici
- ✓ societatea civilă
- ✓ locuitorii comunei
- ✓ structuri externe (instituții județene)

Etapă de implementare, monitorizare și control cuprinde în principal 5 etape:

A. Adoptarea

În cadrul acestei etape strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite și strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

B. Implementarea

În cadrul acestei etape se vor realiza acțiunile, activitățile, măsurile și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective stricte, planul activităților necesare, perioada de desfășurare, persoanele responsabile în proiect și partenerii implicați în realizarea proiectului, sursele de finanțare.

C. Monitorizare

Echipa de implementare va evalua aspecte, precum: activități, rezultate, buget, patrimoniu, performanțele personalului angajat și implicit a autorității locale (organizația în sine), ipotezele formulate inițial. Monitorizarea se va efectua pe categorii: activitatea, informația necesară, colectarea informației, modul în care a fost folosită informația, ritmicitatea folosirii informației, persoana care a cules informația. Monitorizarea implementării proiectelor se va efectua prin intermediul indicatorilor stabiliți inițial.

Responsabilitățile de bază sunt:

- ✓ planificarea implementării acțiunilor;
- ✓ elaborarea și promovarea deciziilor privind acțiunile de implementare;
- ✓ coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor;
- ✓ coordonarea activităților de atragere a surselor financiare în scopul realizării problemelor identificate;
- ✓ monitorizarea implementării;
- ✓ elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către consiliul local;
- ✓ acordarea consultanței tehnice și consultative în toate domeniile;
- ✓ elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare;
- ✓ analiza deciziilor privind problemele comunității locale;
- ✓ elaborarea și inițierea modificărilor în strategie;
- ✓ elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare.

D. Evaluarea implementării strategiei

Evaluarea Strategiei de dezvoltare urbană este un proces în cadrul monitorizării care presupune aprecierea activităților sau a rezultatelor implementării Strategiei, utilizând informațiile obținute pe parcursul monitorizării. Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei și eficienței acesteia.

În general, evaluarea poate fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a strategiei. Tipurile de evaluare sunt:

- a. Evaluarea continuă (auto-evaluarea) pentru identificarea la timp a posibilelor riscuri;
- b. Evaluarea intermediară la interval de șase luni, pentru a introduce schimbările necesare și acțiuni corective atunci când este necesar.

Evaluarea este un proces prin care pe baza feed-back-ului primit pe parcurs determină îmbunătățirea continuă a formei și conținutului.

Evaluarea finală se realizează cu participarea tuturor factorilor interesați în strategie, pentru a urmări măsura în care au fost realizate obiectivele.

Evaluarea ex-post este o activitate menită să identifice efectele pe termen lung și sustenabilitatea efectelor pozitive. Planificarea integrată este o soluție modernă pentru dezvoltarea inițiativelor și acțiunilor instituționale, administrative și socio-economice, care duc la optimizarea folosirii resurselor, în scopul administrării schimbării și maximizării impactului pozitiv al schimbării, conform strategiei stabilite. Planificarea integrată va ajuta autoritățile locale să deruleze proiecte care au impact multiplu, coerentă inter-sectorială și sunt justificate pentru finanțarea și sprijinul oferit de fondurile județene, guvernamentale sau europene.

E. Analiza impactului

Această analiză apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a localității. Se vor efectua studii de impact de specialitate înaintea începerii unui proiect sau la o anumită perioadă de timp după finalizarea proiectului.

Etapele de implementare, monitorizare și evaluare oferă atât permanent, cât și periodic un raport asupra stadiului de implementare a proiectelor.

Indicatori de evaluare a implementării strategiei de dezvoltare locală a comunei Smârdioasa

Infrastructură	• Lungimea drumurilor modernizate • Lungimea trotuarelor modernizate • Lungimea rețelei de apă potabilă create • Lungimea rețelei de canalizare create • Numărul de locuitori deserviți • Numărul instituțiilor publice și a operatorilor economici deserviți • Numărul de stații de transport, modernizate/nou create
Educație și cultură	• Numărul unităților de învățământ modernizate și dotate • Numărul grădinițelor modernizate și dotate • Numărul așezămintelor culturale modernizate • Evenimente culturale organizate
Sănătate și incluziune socială	• Numărul unităților medicale modernizate și dotate • Numărul de pacienți deserviți • Numărul de copii proveniți din familii vulnerabile,

	deserviți • Numărul de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, deserviți • Numărul de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, recalificate profesional ca urmare a unui program, deserviți
Dezvoltarea economică și competitivitatea mediului de afaceri	• Numărul întreprinderilor deservite • Numărul noilor investitori deserviți • Numărul de investiții noi înregistrate, deservite • Numărul de producători deserviți • Numărul de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria comunei Smârdioasa și mediul de afaceri, deservite • Numărul mediu al salariaților, deserviți
Mediu	• Numărul de acțiuni de protejare sau de revitalizare a patrimoniului natural • Numărul de spații verzi amenajate
Servicii publice	• Numărul echipamentelor și utilajelor • Numărul de angajați din administrația locală specializați • Fermierii locali deserviți

A large orange scroll graphic with a dark orange border and rounded corners. The scroll is partially unrolled at the top and bottom, with the unrolled sections showing a lighter orange color. The text is centered on the main body of the scroll.

**ANALIZA
FACTORILOR
INTERESAȚI**

10. ANALIZA FACTORILOR INTERESAȚI

Stakeholderii sau factorii interesați sunt indivizii sau grupurile care pot influența o anumită politică, ori care pot fi afectați de aceasta. Un factor interesat poate fi o persoană, un cetățean, o instituție, aici incluzând diferitele departamente ale administrației, grupuri specifice sau categorii de persoane: tineri, bătrâni, bogați, săraci, un cartier sau chiar întreaga comunitate.

Principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare a comunei Smârdioasa sunt:

Populația este unul dintre principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare a comunei Smârdioasa, atât datorită numeroaselor domenii în care vor avea beneficii în urma acestei strategii, cât și datorită capacității de a influența anumite resurse pentru implementarea ei.

În ansamblu, interesul populației în urma strategiei este de a avea condiții mai bune de viață, locuri de muncă diversificate și bine remunerate și servicii publice de calitate. Și, într-adevăr, principalii beneficiari ai tuturor planurilor de acțiune sunt locuitorii comunei, aceștia urmând a se bucura de parcuri și spații de joacă pentru copii amenajate, zone de agrement, drumuri modernizate, infrastructură tehnico-edilitară reabilitată, siguranță și ordine publică, locuri de muncă, servicii educaționale și de sănătate mai eficiente, mediu mai curat, activități culturale mai frecvente.

Pe de altă parte, populația poate avea un impact fundamental asupra bunei implementări a strategiei, gradul de acceptabilitate al populației cu privire la determinant. Mai mult decât atât, implicarea populației este necesară pentru crearea unei societăți civile puternice, un pion esențial în deciziile luate la de autoritățile publice nivel local.

Un alt stakeholder cheie este *mediul de afaceri*. Interesul principal al antreprenorilor locali este de a fi rezolvate obstacolele și dificultățile întâmpinate de aceștia în prezent: infrastructura rutieră și tehnico-edilitară, colaborarea dintre mediul de afaceri și autoritățile publice, birocrăția. De asemenea, mediul de afaceri va beneficia de infrastructură de afaceri mai dezvoltată în urma implementării strategiei.

Mediul de afaceri joacă un rol cheie în Strategia de dezvoltare și datorită capacității de a mobiliza anumite resurse financiare pentru implementarea planurilor de acțiune propuse în acest document. O serie de acțiuni se pot realiza prin parteneriate de tip public-privat, autoritățile publice locale neavând capacitatea de a le implementa prin resurse proprii. Spre exemplu, dezvoltarea zonelor și centrelor de agrement sunt activități pretabile a fi realizate prin colaborarea mediului de afaceri cu autoritățile publice locale. În acest sens, se propune și îmbunătățirea colaborării dintre aceștia prin desfășurarea periodică de consultări publice.

Autoritățile publice locale reprezentate de Consiliul Local și Primăria comunei Smârdioasa reprezintă unul dintre cei mai importanți stakeholderi în implementarea Strategiei de dezvoltare. Aceasta presupune realizarea unor investiții majore care pot fi

demarate doar de autoritățile publice locale. De altfel, pentru realizarea investițiilor din fonduri europene este necesară implicarea autorităților publice ca principal beneficiar și contribuitor financiar (pentru co-finanțare).

Mai mult decât atât, autoritățile publice locale dețin nu doar resursele financiare, ci și cele de legitimitate pentru implementarea strategiei de dezvoltare.

Primarul are, de asemenea, competențe ce pot influența implementarea Strategiei de dezvoltare locală având rolul de a întocmi proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și de a le supune spre aprobare consiliului local. Astfel, prin atribuțiile deținute, atât Consiliul Local cât și Primarul joacă un rol cheie în implementarea acțiunilor propuse în cadrul strategiei.

Pe de altă parte, autoritățile publice locale vor avea și o serie de beneficii directe ca urmare a implementării strategiei, precum dezvoltarea resurselor umane, dezvoltarea serviciilor de administrație ori dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în care își desfășoară activitatea.

Prefectura este un alt stakeholder al Strategiei de dezvoltare, Prefectul fiind reprezentantul Guvernului pe plan local care asigură legătura operativă dintre fiecare ministru, respectiv conducător al organului administrației publice centrale din subordinea Guvernului și conducătorul serviciului public deconcentrat din subordinea acestuia. O primă modalitate prin care Prefectul poate influența implementarea strategiei este prin efectuarea de lobby la nivel central pentru realizarea de investiții în comuna Smârdioasa și rezolvarea problemelor întâmpinate de locuitori și mediul de afaceri. De altfel, una dintre atribuțiile Prefecturii este acționarea pentru realizarea în județ a obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare și dispunerea măsurilor necesare pentru îndeplinirea lor, în conformitate cu competențele și atribuțiile ce îi revin, potrivit legii.

Consiliul Județean este un alt stakeholder în implementarea Strategiei de dezvoltare. Una dintre modalitățile prin care această instituție poate influența dezvoltarea comunei Smârdioasa este prin includerea în strategia județeană a unor investiții în comuna Smârdioasa.

Instituțiile publice de învățământ vor avea o serie de beneficii în urmă implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în scopul îmbunătățirii serviciilor de educație. Acestea pot participa ca parteneri în cadrul investițiilor ce se vor realiza la nivelul comunei.

Instituțiile publice de cultură reprezintă un alt factor interesat în Strategia de dezvoltare a comunei Smârdioasa, perioada 2021-2027. Prin implementarea strategiei, se va dezvolta și moderniza infrastructura în care își desfășoară activitatea în prezent instituțiile culturale și se va recurge la sprijinirea activităților culturale. Pe de altă parte, instituțiile publice culturale pot contribui la dezvoltarea comunei Smârdioasa prin co-participare la proiectele de finanțare și prin furnizarea de informații privind situația din teren.

Instituțiile publice de sănătate vor avea, de asemenea, o serie de beneficii în urma implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate în scopul îmbunătățirii serviciilor de sănătate. De îmbunătățiri la capitolul infrastructură vor avea parte și instituțiile publice de învățământ. Atât acestea, cât și instituțiile din domeniul sănătății pot participa ca parteneri în cadrul investițiilor ce se vor realiza la nivelul comunei Smârdioasa.

Mass-media este un alt stakeholder important în dezvoltarea comunei Smârdioasa. Principalul rol al său este de a promova comuna atât pentru a atrage investitori, cât și pentru a crește numărul turiștilor din localitate. Ca mediator – informator între autoritățile publice locale și populație, mass-media are un rol esențial în influențarea opiniei publice și a acceptabilității acesteia privind investițiile din comună. În acest fel, mass-media poate determina apariția unor presiuni la nivelul administrației publice locale și introducerea unor probleme pe agenda publică.

Furnizorii de utilități reprezintă un alt stakeholder al Strategiei de dezvoltare, aceștia urmărind reducerea costurilor proprii, aceasta putându-se realiza prin modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități din comună. În caz contrar vor oferi o calitate slabă a serviciilor, cu prețuri ridicate.

Pe de altă parte, oferind informații specifice, partenerii în proiecte de infrastructură, acordă sprijin financiar și facilitează obținerea de avize, acorduri, autorizații.

Organizațiile non-guvernamentale pot contribui la dezvoltarea serviciilor sociale din comuna Smârdioasa prin efectuarea de parteneriate cu autoritățile publice locale ori prin dezvoltarea unor proiecte finanțate prin fonduri nerambursabile. Prin natura activităților desfășurate, însă, ONG-urile pot contribui și la dezvoltarea altor sectoare.

A large orange scroll graphic with a dark orange border and a drop shadow. The scroll is unrolled in the center, revealing the word "CONCLUZII" in white, bold, serif capital letters.

CONCLUZII

11. CONCLUZII

Dezvoltarea comunei Smârdioasa nu reprezintă doar o problemă a autorității publice locale, ci ține și de voința și capacitatea comunității locale de a se implica activ și constant în realizarea obiectivelor strategice.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Smârdioasa pentru perioada 2021 - 2027 va folosi drept suport în dezvoltarea durabilă a comunei prin realizarea priorităților stabilite vizând creșterea calității vieții în comunitatea locală, un element indispensabil pentru existența viitoare a comunei.

Realizarea obiectivelor propuse este în strânsă dependență de sursele de finanțare nerambursabile care pot fi atrase, deoarece bugetul local nu are capacitatea de a susține în totalitate realizarea acestora.

Obiectivul principal este îmbunătățirea calității vieții, fapt prevăzut de administrația locală și susținut de comunitatea locală.

Modernizarea drumurilor, înființarea rețelelor de apă și canalizare în comuna Smârdioasa, construirea unui dispensar uman, sunt câteva din prioritățile pe care administrația locală și le propune pentru perioada de programare financiară 2021 – 2027.

În viitor se va urmări dezvoltarea potențialului economic prin atragerea forței de muncă, sprijinirea inițiativelor particulare și a investițiilor din fonduri bugetare, atragerea fondurilor europene în scopul realizării de proiecte sustenabile care să răspundă nevoilor comunității.

Bibliografie

- „Obiectivele Europa 2020”, www.ec.europa.eu
- „O Europă durabilă până în 2030”
- „Strategia Europa 2020”
- „Agenda 2030 a ONU”
- „Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030”
- „Recensământul Populației și al Locuințelor”, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro
- „POR Sud Muntenia 2021 – 2027”, <https://www.adrmuntenia.ro/>
- „Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Teleorman pentru perioada 2021-2030”, www.cjteleorman.ro
- „Școala Gimnazială Smârdioasa”
- Primăria Comunei Smârdioasa